

ענף השני

לבר ר

שכבר הנאונים הראשונים זיל הביאו מאמרים בעניין הקבלה בשם מדרש ירושלמי כלשון ס' הוור, ואף שהרוב מדם אין נמצאים לפניו בס' הוור ומדרש הנעלם, בכל זה כל הדואת יתן עדו ויצדק, שדבר ברור הוא מן העניין והלשון והחכמים המדברים, שהן הן דברי מדרש הנעלם שבזהר בלי פCKERוק (וית' להלן בס' לזה קראווה נאצ' מדרש ירושלמי), ולהיות מדרש הנעלם שבזהר לפניו לא נמצא ב"א רק על איזו סדרים, ובלי ספק שתחבר על כל התורה, ע"כ אין להרהר מזה שלא נמצא המאמרים אצלנו, ואיך שיהי עכ"פ מתרברר שהי' ביד הנאונים מדרש נעלם בקבלה בלשון ארמי בכונון הוור ומדרש הנעלם שלפנינו, ואורבאה מרוב המאמרים שלא נמצא בוור זמה"ג, מתרברר אמריות הדבר ביותר, כי אלמלי היו המאמרים נמצאים כולם לפניו היום בס' הוור, כי' פתחון מה להמעעררים לומר, שהמעתיקים לקחו המאמרים טן ס' הוור והוסיפו בווסף בדברי תשובה הנאונים, אבל אחרי שהמאמרים אין נמצאים בוור, אין לפCKERוק בוה עוד. — וחלktiy ענפ זה לד' חלקים:

א מה שהובא מתשוכת הנאונים בחיבורים אחרים קרטוניים (וain התשובות בירינוי) בשם זה של מדרש ירושלמי.

ב מה שנמצא פובא בתשובה הנאונים הנדרפים שבידינו בשם זה.

ג מה שהובא בשארוי היוצרים קרטוניים בשם ירושלמי, ולא הזכירוה בשם הנאונים, רק עד השערה קרובה הוא העתקה מן דברי הנאונים שהביאו הירושלמי (והן) דברי כדיש הנעלם שבזהר.

(ד) מה שהובא בתשוכת הנאונים טאמרים סתם מאטוריים או ממשטאו דקדמאי וכי' ב', וההשערה קרובה נ"ב שהן דברי מדרש הנעלם;

ומדי

ומדי כנפיו דרכיו' כಗווניס כלנו, מילתי הוכך נטענו'
לכמיה מליכס ולפרנסס כס'ד', וכפיט סמלמיטס טמוניותס מדנאי
כמניטס ייטומלי, ודחי לוי להנבס ולדקק נאס, צהשל
קס דנאריס הדריס יונטס מלי קדושים פלון קתנויותס וטמורלייס
רנטומיו געלי קאמוד, מהד מליכס לאו הייס בכל קאנטט'פ

א מחרים אלשאקר (שהי' כימי רبوתיו של הבוי רב במצרים והי'

בידיו הרבה חיבורין ותשובה כ"י מגוונים

ושאי ראשונים זל), בתשובותיו סי' י"ח הביא מהשו' הגאנונים
(לא נמצא בהנדרטס אצלם) זו"ל: עוד כתוב שם (בזה"ג) "בירושלמי,
ר' שטעון בשם ר' הישעיה ורבנן האי (ה) מן דאפיק בר' לברית,
יצטרך לברך כרכה עד לא יתנויר, ויצטרך ליטול
בר' לברך עלי', (ב) ואילך נטיל בר' בידי לא מברך,
דרה.

בס"ד הערות ופי ע"ד תשובה הנואנים

(ה) ניאן דמליך כו' ימוך לברך כי מד למ' יונצ. נרכס זו טיה שמיכך
כאלכ סמליך בנו למל ויט' לכסיכו, ונס מל' למכוו זליכא
לדאוץ קודס פAMILIA כדעמה כרכב"ס, כן צימלו מאר"ס טלאטקה"ר צפוזתגו
סעס. (ב) ומי למ' נAMIL נדי' למ' מיכך. מס פ"י למ' מברך, קומ
דוקה' וטפינו נמיוכנה, מס פ"ל, דכיאנו צלינו לטינו כלל (ולצון צידי' למ' גו
דזוקה'), וכמ"ט נמל' סי' ר"ז עמ' ס' מדברי כרמבייס מן כירוסלמי לפונעם
פ"ט, חכל הנPILE בידיו נטעת כנילס, מ"ט על פי סלמחלה וודלי' סי' גו
ניריכס נטעת כנילס מדריכם דגמיה וקפלין נמי שתהם נימין כמ"ט נמל' ס' סס
ס' צ' מכהיל דמן וכדים דספ' דרכות ומון סילוטלמי ס' פ"ח כ"ה, חכל
זהל' פין זס מעככ דיענד, רק לכתלה כדי שקסה קמואת מזומנת לפניו ממע
וועטה קפעס, אין נרלה נון קמניג שביבל' צלוי' רנס סי' מקפ'ה ס' קפ'ה
צעס כנמ"ג טמיך לכווח הטעול נטעת כנילס, ונמפה טפלייס להגרא'
מרניאחט צילרו טרייך לכחו כטופל צפלה צעל האגלה, ואון נרלה, שכי'
טרייך שתהם קמואת מזומנת לפניו צ'דו נכתלה, וכלהמת ברגמ"ג טלפנינו
כטוגה קלזון טיכול לכסוחו כו' ולע' חזיר טרייך (ויל' לט' גוסטה טלפנינו),
שוחל' הטעול מוהזו צ'דו, רק טנה' צומל צמ'ג גלזון נטני כל גלזון
ציזגןן צו ייח', היל' די צוב שטוקט מוהזו צ'דו, ויכל לכסוחו בטילתו
ויב'ג, חכל' למ' נטפה צעל האגלה (ויל' ר"ט מרכז פטmiss לגלגנו למ' מזוכ
טחיכת מפה על האגלה כטוק), וטיפער נטס טמה לאומחה בכמגי' לדבר

דהא מאן חטא נהמא אקים על פתרוא ונברא רחיק טיני
ומברך המוציא , (ג) מאן חטא חטרא בכיס ואיהו רחיק
טיני' וטברך בפה"ג , אלא יצטרך ליטול בידי' ולברכא עלי',
אוף כי יצטרך ליטול ברוי' ולברכא עלי', ר' אבא אמר
מן דאעיל ברוי' לקורבנא דא, איהו מקריב לי ולא על ידי'
אחרא, דהא בקרבן כת' (ה) והקריבו לפני ה' , (ס) וקריב
אותו

בס"ד הערות ופי' עד תשובה הנאותים

כל"ר , יט ליקן קלה רמו למינאג לבסותו טף נטעם קנרכס עד סהקייפה ,
טאוול לאכל מ"ס צנ"ר פניו ולסיקת דר"ס סהקייע מנרכס חנינו ליהק
נטעם צנין המזחח עד כעקדא מפת טול יזרוק צו חנן ויפסל ע"ט , וכיון
סהקייפה נטופל כל מיל זכל לעקדא וטילו כל ילהק , עשו זה נ"ל למלון פוכ
לאיזוטמי דלהרכס : (ג) מהן חמץ גכם כו' חטלה כו' . טופל קנייה כ'
donegalot פא טעל אטולון ויין טיכוס , מפי סניין לריך ודרכ' סימחה כוכס
ביזו ממס כמ"ס ספ"ז דנרכוס וכן המקו צוזקל נכ"מ כוס . כל גרכס להתקיכין
בימינו , הכל במת לפומים כככל טמגך עליו כו' לחיטה נדלה של"ה
לייטלו צידו ממס מלע מונח טעל אטולון וליריך רק לאניהם ידיו עליו נטעם
כברכוס וכלעון בטור מה' סי' קס"ז (וילם לוזנו מהריו נס נס"ע) , וכ"ט
לעoon בילודלמי דהלה אטנילו סס צוה דפומט להגמוני כו' , דבפצעינה להגשות
הן דרך להחט כפט על ידו , וכן שפומט להגמוני עליו כספום מונח על
אטולון (הכל ברכוס סי' סכ"ט קלעון מוחז נב' ידו) , וכן כלן צילד כיימול,
הט יכול ליטלו צידיו ממס ככוס טול יין יטלו צידיו , וולס מה' ליטלו צידיו
מס' , די טיקס מונח ליטלו וינח עליז'ידיו עלי' עלי' בעה כברכוס כמו נטה
טעל אטולון : (ה) וכקלינו לפני ס' . נט' טלמייס בעז חמיב (ויקרא ב' י'כ ,
ויאכל נכוון כי' לגראס וכקליב מהו ליפוי ס' כמוקדס גפלפס טט הילל אטולון)
ועל הבנלייס קמי' : (ג) וכקליב הילו למס' . מקהל זה צמלה מוגעת חמיב
(סס י"ד ז') ונלחם סכךן מט אנטס כהמוד וכקליב מהו למס' , וה"כ הן
מננו לרהי לאטן טיסיך דזוקה ע"י כגעניש ולע' מהריה ; ווילפער עיקר
כרליה מסטלי' דקלם וכקיף מהו הנופה ליפוי ס' , דהנולס עיקרה צגעניש
מדליך נטולם טלמייס (סס ז' כ"ט) ידו הניינה ונו' לאניף מהו הנופה
ליפוי ס' , ווין מנולס ט"י טליה כהנילן נמנוהו (ס' נ'':) האולס קרלנוי
מדליך' י' כהן מניף על ידו טר"ל ולע' קאלה , ודוקה צטוטפין וכעדי חוכמיין
מן נמהיגין סס (ג'ג:) טהחד מניף ט"י כין וממס דלע' טיפאל לדמפלשין
בגנולס סס (ג'ד.) מנג' נטלה טלמייס טומף בקרבן לימת' הנופה , וכיינו דלע'
הן ליה נמהיגין סס בחומר נסמייה מנחנופה [ויש להעיר טכרכמג'ס נפ'ס
מס' מעכ"ק ס' י'ז כהן רק ריש' דנרייחט כ"ל צמלה טלאן מניף על
ידך

אותו לאשם, (א) והקריב אותו על ירך המזבח, הוא ולא אחדא, אופת הבי' האי קורבנא אליו מקרוב לי' ולא שליח אחרא, ובשעתה דמקריב ליה מבורך עד לא יתרנו, והבי' תניין ואיתמר דאר' חמא בר אבא א'ר יהודא סורבנא אליו ספץ' וайחו מקרוב (ב) וายחו קאים עלי' וכתי' ונרצה לו לכפר עליו'. ברא דבר נשות (ג) קורבנא אליו (ט) ומזבח אדרמה קמי' (ט) לקרבא עלי' קרבנא שליטים חביבא מכל' שאר קרבנין דעלמא', עכ'ל. והמאמר הזה לא נמצא לפניו בזהר ומרה'ג רק ריש מלין

בס"ד העורות ופי' ע"ד תשובה הנואנים

ילך, וכשימים כך סיפל' דכטולח קרגנינו, ולמה נימל' כלל' נפי' טמן מוטב צללה כמו טגילו' בסמיכת סס פ'ג כ"ח, לך נפי' יוסכל כי' רמי' לאכיה כמן מקרל' צלטנו (טס) כמקריב מה' זכת' שלמי' לך' יניט' מה' קרגנו לך', דקמי' פטמי' וודמי' מצעלים', וכן כו' נפרנס (כמכונא) יונקן צן עזיל' סס ימי' גנרי' יט' קרגני' (וגמ'כ ר'פ' ווקל' דרכו' מקרל' דמל' פהה פ'כ'ם יקלין' מה' דמתפל' צו' ומיכלו' לה' מה' מ' (ט), וטלטול' מצוט' דמה' קגולם' ממקרל' זה קאנט' פ'י' געליט' עטמס', וודמי' טינו' כ'ל' להדור' מז'ס' יומר' צו' מנטלו', שכן מדי' לי' לטני' מקרל' דטולח (וולט'ג' דסנולח פ'י' טלית' כלל', וכדמיס'ס כמן' טיו' כו' ולט' טלית' טולח (וולט'ג' דסנולח טלמס' טינס' מעכנת' קקלנן', מ' מ' כל' חני' צמנחות (ט'ג') דמתפל' עלי' גבוח'ג' כמלו' לה' ליט' וליפר): (ו) וכמקריב מה' ייך' קמזונה'. וודמי' ק'ס' כמן', טלון' זה במקרל' כלל', ומ'כ' ניריך' לאגנ' מה' מקרל' מה'ר, זוממה טמיס'ס כמן' לאגנ' נדר' יקודם' מה'ו' סמי' כו' וונרכ' לה', יט' לאכין' טרלו' להניא כמן' מקרל' דסמי'ס'ס וסמרק' ידו' על רלא' בטולח' וונרכ' לה', דדרטינן מיניש' צמנחות סס ידו' ולט' יט' טלו': (ז) וטינקו' קלי'ס' מליק' ב'גמ'ט' סלכי' קעניא' (כ'ג'). קלח' קרבנו' טל' מuds' קרכ' וכו' מה'ו' מוד' פ'ג', (ו'מ') סומפלין' וגטלי' חונכו', סני' טיעמוד' פ'י' כו'ן' וכדמוכה מתקנס' כממדות' צמניא' סס', ומי' לטען' קרמ'ס'ס רפ'ג' ממכלות' כלי' קמקדט': (ח) קרבננו' מה'ו'. כמ'ט' בזאכל' ס'ס' נק' נק' (ט'ג'). סמי' כל' ממן' דמקנד' בל'י' לקרבננו' דה' כמלו' מה' קרבינ' כל' קרבינ' דעלמא', וכט' טלה' נק' (ק'ג'). קורבנה' דרניא' כו' למשה דה' קרבננו' טלי'ס', וכן צרעת' חורי'ט' (מ'ג'). ולטונ' דרבנן' קלבנ' ס'ס', ועייר' כדכער טסנו'לה' מה' קרבינ' נסמרק' מקרל' לכולה' ברי' עלי' זכה' כמ'ט' נסמות' לרבה ס'ס' יט', ומי' בפל' מ' טט' וט'ס'ס צנימולי' ב'ס'ג': (ט) ומז'גה לדמ' קמי'. כמ'ט' בזאכל' נק' נק' (טס) במל' נמי' מדרנאל' כו' למדכל' מדרנאל' צמלה' קדר' מל' מערע' כו' כה' מז'ג'

טילין (וכמש בהערותיו להלן בס"ד), אבל לשונו וענינו והחכמים הדרברים מוכחים היוו ממדרשו הנעלם שכוהר, כי ר' חמא בר אבא א"ר יהודא לא נמצא דוגמתו במ"א בתלמודים ומדרשים (נש עיקר שם החכם ר' חמא בר אבא שהביא הירושין וכחיה' בזמן ר' אחויו, כתוב עלייו בסה"ד שלא מצאו), כמו כן ר' שמעון סתム שיאמר בש"ר הוועיא לא נמצא במדרשים:

ב בתשובות הגאנונים הנרפס ס"ס נהרות דמשק בשם שער תשובה תשובה *), נמצא כמה תשבות לדב האי ושאריו גאנונים (כאשר אריזום אייה על כא"א להלן לשי היא) שבניאים בדבריהם ממדרשו ירושלמי, והנני מעריקים בלשונם אב"א (טפני מיעוט מיצאות הס' הוה במדינתנו) עם הערות ופירושים עליהם בס"ד

בסי'

בס"ד הערות ופי' עד תשבות הגאנונים

מזהם פלמס וודלי כו', וככלמת מקוינן (י' פ"ג) מפלס למקן לי מזנה פלמס ולס דנרייה כללו דנמ' עלי' מלון סס' פלמס מזנה קעטה לי וגרא, ועמ"ז נס"ד נגיולו לפיר"ט פ"ט לומ' נ"ב זה:

* נרפס נסלווניקי חקס"ב טל רכט בוינין, חי' נכרום דמק' ש"ט מכל"ר טלמס קטלומד"ז, ח'ג בן מפק מהוציא כמה מסכום מככ"ל, ח'ג טורי הקונס ט"ג טענות הנולויס טכין טמונייס נכ"י בגנד סלבי כהנ' פ"ז מס' מרדכי מיום חקס טכלל בילוקליס טס"ק מונכ"ט גנטמא"ס טפל כמיס, נרכום מיס, מיס טללו), כמנולר בלהקממו טס, וכן אהיליס מכנוויס כדמומייס (יטיאו מין נאלו נתהו) הנולויס סנדלים מהדא זככלון פ"ט [נסס קוינץ לר' פוק עטס] ורבינה מין נמלו זבדני כרלווייס אל טמביין מאס, גס קלטזון ייכרumi טכלל בתענות הנולויס ולזוויחיס זל סקן כן דכרי סנולויסnelly פלקטוק), וולף טמללו זבן מנורטיס קלא זפזונס טמללו נספס ומפערל מפתונות כרי"ף זל בנדפסיס מככ"ר, זבן לאגאי"ף, כמו מכתומות ס"י י' נמס"ג זכה ככוכ' יוכבל ממלטו נכללות טלט כל כהנוך", זכה נמלל נכללות כרי"ף לטנייט, וכן נמללו לייזה תענות לרטזם טמלוין טליקס מן ר"ט ולי' טמזור וכרגמך'. וכן זכה נטיאו ניקומות מהאן כוספות עד חצצת סנולויס מון ר"ט זל ולבב פאלטזוי זל. נכ"ז ל' כויעט כהו' (וכיזום זבבנה סלבים מברוחזוייס זל וואצו להן מאיפות מהויס. נטע נקזונס

א בシリ ניה (והיא מרוב האי כנראה שם, עוד לו זיל', והיותו לאותו גאנן בעצמו של תשובה הקודמי) שנדרשם שם ר' נ' רב האי, בין בס"י נ' שאח'ו מציין "עוד לרב האי" (שטובן שם ס' נ' הקודם היה לו) ושם תוכיה מתוכה שהוא לרב האי, שמצויר שם "בחבונו בס' ברכו"ו. ולא נטהע' ונודע לנו לגאנן אדר' שחיבר פ' ברכות. ורק רב האי יטובא הרבה בחירות' הרשב'א לברכות וש' פירושו על ברכות] זו"ל: ושאלתם עניין וקרוא זה אל זה ואמר והשאני רוח מה טעם יש לקרים ולתרגום, ומה טעם קבעו אויהם חכמים בסדר קדושה (ח), דבר זה בכ' מנהג הראשונים, מקום שיש שם ה"ח, כשהיו מהפלין ונופלין על פניהם ומקדשין (ב), לאחר שזונע אישר מברך מביאין נביא וקורין בו בעשרה (צ'ל בעשרה) פסוקים הן חסר הן יתר (ג) ומתרגםין אותו, ואח'ב אומר וקרוא זו"ז ואמר ומתרגםין אותו בדרך פרשה של נביא (ד), ואמר והשאני

בס"ד הערות ופי' עד תשיבות הנאונים ס' נ'ה

(ה) ומ"ט קבעו לומס המכיס סדר קדוזה. על כתנות מלטוקים זולג'ן מה קבוצות סדר קדוזה, הכל כסוקיס עלים, ודחיי כן כן עיקל סדר קדוזה טכוזכל גנמ' טלי טופה (מ"ט). דקיס עלה עלי' ומסמיכיןليس מקהל דולם סדריס כל יט סדריס טפיע מהופל, הכל על כתנות זולגו טליילו יט הייז טפס למש מתרגמין כסוקיס הלו, הלו' למש קבענו סדר קדוזה, טולו סיילו קדוזה המלכים, טווילו להין פרדים בלאון מלמי, טlein מליכין צו, וגס קרי בקדוזום דיוול והזעם ס"ג למ' קבענו הכרנס, ומ"ט בקדוזה סדריל עכטנו: (ב) ומתקין. פי' מומרים קדיש לדמיסים מה'ז למחה עניין ליט'ר כו': (ג) געטלס פסוקיס כן הסדר קון ייחר. ליטעל ריל הי סליק עניין גלחות הוי יחל מפש, נט' קפלין טל מסטר עכלה (הע' סלקתלה וודליך נפקן כנד' הייז דבל וכמו עכלה פסוקיס דק'ס דמלט'ס' זכל'ג' זמנלה כנד' מס מקisos), ואמו נק'ס' טלמלו נילעטלי' גפלטה עמלק הוליל וסליק ערינט' סני גט' (וכמן ליטעל ה' פמות מט', דקס בענן ט' כדי קיימת נ' פסוקיס נ' מפלטה כקונין צחורה טהין לוחטין מנק), וכ' טעל ימול מי' דלם קפלין (הע' ט טקנו מהלה עכלה כנד' הייז מכון, ועי' בלחוי הנ' ט' סרע'ט ס'ק כ'ס): (ד) ומתרגמין לומו כטס טרנמו טומס פטסה. טטראט אקוילין לטס לימוד מלגמין

תאונות פול כהו' לאלמג'ס צמייטו כמה מאוגות מליל'ג' וכ'ל'ג' מגנט'ג' ונהמאנת מלכ'ס מלוטנכו'ג' מכמה מיזנאות והכמיס מהיכס, וכטאונת קלט'ג' ה' ח' מ' מן פאונת מכ'ס מלוטנכו'ג'). וכלהמ' ניכר מפכו' מס טקט'ו' לעזון סגנוניים כרוננו ככונו:

כל' צוס חמוץ זר:

מאמר קדומות ס' הזהר

חתשאני רוח, ומסימין אותו (ס) כדי לסייע בשבחו של הקב"ה, ואחיך מקדשין ועוסקין בחוראה, הרוצה במשנה עוסק הרוצה בתלמוד עוסק, בלבד כדי לקיים (ז) ט"ש חכמים לעולם ישלש אדם שנוחיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד, וכיון שכבתה

בפ"ד הערות ופי' עד תשובה הנואנים סי' נ"ה

שרבתה עניות והוצרבו ת"ח למעשי יריהם, לא היו יכולים לעסוק בתורה תמיד ולהשליש כל יום, וסמכו על מ"ש כל הנחלים הולכים אל הימים טקרה ומשנה וחומש (ז), ועקרו לקרות בנביא בכל יום אחר תפלה, ואע"פ שעקרו לקרות בנביא, אותם ב', פסוקים לא עקרו אותם (ח) ועודין קבועין ועומדין, ומפני מה לא עקרו, שקדוש מושלך הוא קק"ק, ושלשו ג"פ בהפלגה. ולומר ענף ה' ביום צרה, כך מנהג בית רביינו שבבבל, לאחר שמהפלין כל התפלגה ונומרין אותה עוסקין בתלמוד, ותנאים עוסקים במונה ובמדרש ובהתוספთא עד ד' שעות (ט), ואומר ענף ה' ביום צרה וגנו (י) ואחריו וקרא

כט"ד הערות וכי' עד תשוכות הגאנונים סי' נ"ה

כלם בגנו כדרכם נכלו כלות נמננה כו' כרוכה כהלווד. ול"ל דעת עיקר רוכב בעסק גמור ס"י קוונע לו בעיקר כ"ה נמה טירוף מיטין. ובנדכ שלם יפהום מלומל נ"כ דנאל מהד מטהני מסמאנא לו כהלווד נכלד כדי לקויות כו' : (ז) כל הנחלים הולכים חל כס כו' וממנא ומומס. נרחה ט"ל והלמוד (הו ט' ומדרכם לו שמועה כלanon ר"ז כייל). במקומות וחומות. ול"ל דדרשין חל כס זיך חלווד נכלו (ולא מלחמי במדרשות במקומו ס"ט דריש א'). וכיון במדרשות מטלי פ' וצת"ר פ"ט לדרכו ממונחים בחרשים זיך [ט] כהלווד כד"ט כל הנחלים הולכים חל כס] סכללון צו טנטון וכמ"ט כהוסטוטים פ"ג דסכלדרין (כ"ד). ובקדושים (ט). נכס ל"ח ט"ז הנו סומכין כהלווד צלול גמראת ונמנגה ונחלמו : (ה) מוחן ב' פסוקים לה עקרו כו'. כיון ב' פסוקי קקדוקה וקלם ז"ז כו' ומחהני כו' כמכוול גמפני. ונדרני רט"י במדרכם ובכ"ל ס"ט טינה כדרכיס ע"ל טעמו ס"ט וכמכן על ב' פסוקי זכם לויון ומני זלם בריית ט"ז (וע"ט במדרכם ובכ"ל סכללון קרלו נכהוס קודס מפל"ס טמחיו לכך ק"ט מלני טיס צו זרכיס קרכס כו' ומסייס לה"ז בכם דכין טרנחת מעיות כו' וכינוי קפהה במקומה ולט עקיין ק"ט כויל זיך נ"ז דבrios לרנכח מלכות טmis טככח ועוזה ליום טוכ וקיזס כמאנא כו'. וכדרכיס חמוץיס דלטו מי סני מזוס הייך מזום ק"ט גופל. וופילו ס"ל דפסוק לרשות נצדו דהורייה. מ"ט מלצונו טסקכ טיס צב מלכות טmis. מכם דכון לישן פעס ען שלם עקרו פסוק לרשות נצדו כו' עיקר מלכות טmis. ווליפאל ל"ל ען בקניעות קודס הלא. טאיו יכולין נסלה. י"מ ק"ט ניכיס קודס לנטלה מו מה"כ : (ט) עד ד' שנות. טכמה זמן טעודה כל מלהס לדיחים פ"ק דנטה (י) : (י) ולומר ענף ס' בזוס נרס. טקגעכו גסיסים קפהלא טענכח צחפלו כמ"ט צואה"ט נזמור זיך וכינויו קרד"ה וט"מ ז"ל טרין לומר מלהס להכינו מהר הפלגה י"ה קעה נטלתק : והויל

וזכרה אז' וואמר ב' פסוקים (ייח) אלו ומקדשין והולכין לכתיהן, ובא
לציוון ואני זאת ברותי לא היו אומרים (יב), ואם רצה יחיד לאומרים
אין בכך כלום (יג), שלא אמר חכמים שלא יהי' פחוח מעשרה אלא
דבר שבקדושה, וראינו מדרקרים הבעל ואין בו מועיל, דבר קדושה
לא אמרו אלא דבר שבקדושה, ודבר שבקדושה הוא תיקון שלפנינו
ושלאחריו (יז), אבל העניין הנכון, הקדושה היא קק"ק, דבר שבקדושה
זהא דבר הנעלם והנסתה שלא רצוי להזכיר אלא בעניין דבר נעלם,
ומתו ה' צבאות (טו), והוא דבר שבקדושה שאין ראוי אלא בעשרה,
וראינו בנוסח ירושלמי, כל קדושים שמלה"ש מקדשין כך ישראל
סקדשין, והאי יתרא מנהון להתקדש ישראל לטטה
בקדושה יתרה, משום דכתיב והתקדשתם והייתם קדושים
(טז), ובקדושה זו טתקדשים ישראל בקדושיםם, וקדם שמלה"ש
יסתכלו אנו אומרים בלשון תרגום, מפני שאין נוקין להרגום (יט),
לهم

בפ"ד הערות ופי ע"ד תשבות הגאנונים סי' נ"ה

(ייח) ומולר ב' פסוקים הללו ומקדשין כן. כיינו נס פ██וק וכחטי. ווליפסר ג' נ'
ומולר ב' פ██וקים הללו מקדשין כן : (יב) וכל לויון ומני כן' נ' כו' מומכים.
שפלין כ' הובס טלון מכלל קדושה כדמלו' : (יג) וולס ר' יהוד למולרש
טלון נכך כלוס כו' דבך שקדושה כן'. מגולר לדבלי רב כמה גלוון טלון טכני
טאול סקליב טלון ליהיד לנוול קדושה לדדרל : (יד) כו' מקון טלפניו
וטלמחיין. כפ██וקים וכל לויון ומני שקדשו לפני קדושה והלפוקיס
וונקומות שקדשו למחלין (ערלמכי'ס בנוסח הקפלום) : (טו) ומכו כ' נ' מומכות
אנו דבך שקדושה כן'. כ' ב' מ' ט' ברכע"מ פ' למול ר' ג' ה' דבך ט' יקדש
גרמי' להלן זקדושה כה מלא כ' גומחות (סיטרלן). בקרוין נ' מומכות כ' כו' גומחות
עטמן זקדושה. וחכו דבך שקדושה. טכטלי' כה דבך וטימ' כינכת יסיטלן
מככללה ומפיימדה זקדושה. ולכנ' מני' פחום מעכלה. טכטלי' מד' עטנית' .
ח' ט' פ' ג' למסגדין (לט'). הני' עכלה שכינכת טריל. ועין ג' מולר קכטוד
ג' פ' פודלו'ס קלו' פ' ג' דמנלה מל' כה דכל דבך שקדושה חיינו פחום מעכלה).
וולטמו כה ברכע"מ ס' מטמי' דספרי קדמוני ע' ס' : (טז) מטום דכטיכ'
ומקדשא'ס וכי'ס קדושים. שפכו טלון מניח ר' ממקלט רק זה סיטרלן
טלקטיס' זקדושה טלמעלה (וכדכ' ב' ס' ט' מיל' כ' קדום מלי'). מ' ט' הילפסר
אכטלי' כה ממקלט זה סיטרלן מהקדשא'ס נטלה' קדושים (לחמת ימלה' על
טלא'ס' כדרמשיס מה' כ') וכדמאלר כ' ט' בזוכך ג' (ק' ג' ע' כ') נ' קדשות
הספסרו' ליטרלן למחה' מכה' קדר' וכטקדשא'ס חד וכי'ס קדושים קדי' כה'
קדושים מלי כה' חלמה' : (טז) וקדום טלא'ס' ישתכלו' כו' חיין מוקין וכו'.
פ' מטומ' מבלן כה' כ' יטען כל' מקדש מל' ע' בזוכך פ' רומה' ס' פ' ט' נ' :

להם יש ב' קדשות בלבד ולנו שעות בהודא יתורה (ימ). עכ"ל התשובה.
והנה המאמר ירושלמי שהביאו, לא נמצא בתלמוד ירושלמי
ומדרשים, והוא לפניו בזוהר תרומה קכ"ט א', ושם בוואר
הוא בלשון ארמי, ונגאון ז"ל העתיקו ללה"ק (ועטש"ל סוף ענף זה
אייה קיטת טעם לשינוי הזה במאמר דכאן יותר מבשראי מאמרים שמדוברים
בתחשובותיהם הטענים להן בס"ד שכולן בארמית כהויביתן ע"ש),
ואולי וזה כוונת לשון "נוסח ירושלמי" שכתב, לرمוזו שנשתנה בלשונו
[כבי] מסעיקי הלשון בלה"ק, סלח נסח מורה הטרת ושינוי יותר סמלת העתקה
שהיא ע"ט רוב רק טפסות לטקסים קרוב וככלו שינוי (המצבע) ב"כ. אע"פ
שאצלנו ההרגל לשמש במלחת העתקה מלשון אחר, ובמלחת נוסחה
כשהוא באוטו לשון עצמו, אבל לעי השימוש במלות אלו במקראות נראה החיפוף
דוק ותשכח].

(ב) **שם ס"י ר"ך** [והתשובה היא לרוב שר שלום גאנ], כמו שמצוין שם
למעלה פ"י ר"ט רב שר שלום, ומשם עד ס"י רכ"א
מצוינו עליו לרוב מתחי. משמע שהן הכל לרוב שר שלום, ואיך שיחי' תשובה
זו ודאי היא לרוב שר שלום, שכן הובאה בשמו בפירוש הגadol לרשי' (כ"ז ג')
ובס' הישר לרית (ע"ג ד') ובחלום' מנוחות (ל.). ד"ה מכאן כי ורא"ש פ'
ערבי פסחים ס"י יג' ותוספות שבטרדי' שם: ובתשובה מהר"ם מרטוטנבו"ג ד'
פ"יאג ס"י י"א] זו"ל: ושאלתם במנחה בשבת מותר להתעתק
(ג) בהלמוד, כך הוא המנהג בבית רביינו שבבבל, שאחר הפלת
הטנהה בשבת שונות אבות וקנין תורה (ב'), ועוד רגילים כל ישראל
שתפלת

בס"ד הערות ופי ע"ד תשובות הנאונים ס"י ר"כ

(ימ) לנו סלא נמלט יסינס. כ"ג". ועיין זוכר מלומד קל"ג מה' בא:
(ט) במנחה נסנת טס מומר לכהעתק. כ"ג לטי קלטן דכמן. וגפדם
פנדול לרט"י (קליגני' מקומו כרעה קתוננה) מהלט קאנט
בגלוון רג טלאס בזסיל. כדי למיר לב טלאס במנחה נסנת מומר
לכהעתק חממוד כו': וויפטר טס כלון קלה חסרון; (ט) כן קולו
סוני' פנות וקנין טווה. לפי כוונת דכמן מסמע קתונכו לי' טכמנכו
טה למיטוק חמולס (וכמ"ט לה"ז) ועוד רגילים כו'. וננטן ונודס כו'
וכן כל קענין). וויל לפ"ז דלנות וקנין חולס מהן כלל ה"מ וכיינל
מדרכות נצבל חכס דלקמן. ווין לומר מפי סkan דרכו מנדס. דכל מוכמת
צפ"ג דמ"ק (כ"ג) דהו דנטלון מדרכו לכגדה כהכס סקיין מליינו מלימוד
קנדס. וככלו נטליין זמתמע לנמרי. וכ"מ כל דמלרין טס יוסטן ודומניין
פי' סוקקין לנמלי (מי' ני' ככ"ז' וט"ל טס יוסטן ודווון טי' עלקיס ודומניס).
וכן מוכמת מכל דמי טס נטillum ולין מומלים סטמעה וגנדס ננא כהן
כפי' טס טפינטה כלמגן' נמלת קמלס (ע"ה ט' נד' וויעילקה) וככימ'ה
כליכנ'ה

שותפה מנהה מקודמים אותה (ג) ותפלת ערבית מאחרין אותה, ואומרים

בשם העורות ופי ע"ד תשובות הנאונים סי' ר"ב

כՐימכ"ל נחודשו סס ע"פ מ' סממות ט"י דkr סילול מלייט דחכים סמת ציה מדרכו כטול קלי. לומר סמך מגדים כטלאן פ"ס. ומ"ט לס נפלס דקלי מל חכל דעמל וסבנינו סל הצלל טין למוליס הפללו מלהיכים שטעה וכנדת (דלה נתיי לממוציא נס הכלל נעסוק ממיס). מ"ט מני שזומע כצבן למוליס. וכיוון שליסוכ ד"ט למכל מטוס שמהה מסור הפללו נהרכו וכמ"ט גמ"ב גמ"ח סבק"ז ס"ז. וכי"ט כהן שומע כעונס דהמייל פפי). י"ט למוד ממנה נ"ב לכימול מדרכו טל חלים. דלחכים בכיהם מדרכו כבויו לטל חכל דמי. מ"ל ודלי סה דמדרכו כטל סיינו הפללו למוד סס מגדש. הלא י"ג דטבות וקין כורה קiley הפללו מהנדס (טלין טל מדות ומושכים). וליפכ"ל דמו לפלאות דרך טרן ל"י יסוד פ"ג דברכות [כ"ה]. דקלי נפניו בטל קרי ע"ז). ועיי' נטהורי בג"ה ס"מ לג"ה פ"ג סחכ בלבונו זעל על פלקין המכום סקס נמוקס מנדס (וכלalon מגומנט סס ונכלס ש"ז פ"ס). טכט גללה שמייק כוונתו ז"ל סס לינס לריק טלייס לכחבי קדש لكن מותר למוליס נקיין נממחס מ"ט סכו זמן כטמ"ז. ווין כבלת לטמל כל"ז סיינו נחכבי לה"ת דמנדה נכי"ט סיק"ט כטלה בית מדרכו טל חلس במלון. וכפלדט לרט"י סס (החל מוחל לאחטוק נחלה) כחכ ולט מוד טל טמאנב בכיהם לבינע טככ"ל כו' סווין המכום וקין הוילו (ויכלפו סי' מ' כנומחה המכום וקוניין כטוויה. הטל נטהה טט"ס כו' ונתחבב מון קיין הוילו) י"ט מון שקורנו לפאקליס חפלת מינה כו'. מ"ט מענו וליטו זפ"ג שטיטם דטבות וקין הוילו לפאקליס כו' ליבט ולדוס. וכן מינגוות הלויקיס לפ"ד. וכחכ מוד סס נ"ט שטורנו וטכט ומכיל רהי' מוש שמוחל לאחטוק בלמוד. לריק י"ט מכון כפ לדק נגנו לומר המכום מטה קבל חילס מסניי לומר קלי מנו מספליס כבנדו וכטמ"ז כי כן מינגב מהי"י סמת פולדס מספליס כבנדו ובמעון כניליס וככ"ט י"ט לו מנוחה טויבס, עכ"ל: (ג) מנהה מקודמים מוחך וח"ע מהרין לויס. זאת סמלהין ערבית פטוט טואו לדומרין כבנה (ק"ח): י"ט מלקי ממויליה טבב נטולי (וכדומרין כפ"ח דברכות [נ"ה] הפלוקין יומת בל דמלהרין לי' פלי עדין כו'). הטל זס סמקרימין מנהה לריך טעס (ויל"ט פ' רפ"ג דחנלה [כ"ה]. סמלה נבנתה כו' מחלתין סמיך לחכסה מפי כל. כו' דוכטן. וק"ט לעוון דרכו זעל עס מ"ט כו' זעל טמו פ"ז דבנה (קמ"ז): טל נזון בכמ"ז מהל היליכ), ומטען דכ"ל ברכיין ברכי נלכום לאזרון הטלו טל מסה בקדס זויל זט"ט פט"ז דבצה (סס) טל נזון בכמ"ז קורין בכחבי סקדט טליין זו שען ביטול בכמ"ז לרפי מ"ט נירוטימי סס לשינוי בגין כמינה ולמעלה. לשינוי נפי שמן כמינה ולמעלה מ"ט סיון קונגען עוד מדרכם מלי נבנדו טל מסה לדכלה. ولكن גם הסרו מוד נימידיס לכרוות

ואומרים בין תפלה לחתולה נשב ונדרום מ"מ (ד) ואין מתעסקין בתורה וטפי עדריף, וזה שאין עוסקין מפני כבודו של משה רבינו שנפטר באותו יום בשכבה, ועוד לקיים נשיא שמת נועלין בבית מדרשת ובטלין (ה), וב"ש שיש לנו לזכור תמיד לעניין כבודו של משה, ואשכחן "בירושלמי ר' יאשי" אמר כתיה וברור חורת משה עבדיו ב"ש הכא דברת" תורת משה. אלא מה זכירת תורה לעולם וצריך שתהא חדש בכל

יומם

בספר הערות ופי ע"ד תשוכות הנאותים סי' ר"ב

יום (ז) , אף משה (ז) שקבלת נתנה (ז) צריך להיות בו זכירה לעולם שלא לימת אינש אובלות ישנה היא וא"צ (ז) , אלא צריך זכירה בו לעולם זכירה חדשה" , ועוד אשכחן התמן , "א"ר זירא והחטיב ויתמו ימי בכוי אבל ימי בכוי תמו אבל זכירתו לא תם (ז) והוא שעשה שנתקלק טן העולם (ז) , קם ר' פריחה על רגלו ואטר דידי עדריפה (ז) ויתמכו ימי בכוי אבל ימי בכוי אבל תמו והני ימי החול (ז) דקה שריא בהו בכוי ואבל , אבל שבת לא תם (ז) דלית בשבת בכוי ואבל , ולזכירתו בתיה מדרישות בטלין" (ז) . עכ"ל , והאמת הוה לא נמצא בירושלמי ומדרשים , ונם לא בזהר וזה אבל לשונו מוכיח מהווים שהוא לשון מדרש הנעלם מהזהר , ובן שם החכם ר' פריחה שבדרכו כתבתי לעיל בענף

במ"ד הערות ופי"ע"ר תשובה הגאנונים סי' ר'ב

ביסוס טלה יסיו נמיין כדיונממל יטקה כו' הלא מחדך ומ"ט נפלט"י חמוץ . ונילקוט יתנו צפס לסייעם (לנחדת נפליטי כהמלה לפניו) מ"ל מחדך נפליטי וגנו' ביסוס זה ונגו' מ"ט נפליט"י חמוץ : (ז) מ"ט מס' כו' זכירה לטולם . ויסי' מלת זכרו מושך טלה ולחדר עמו : זכרו תולת חכרו מס' ר"ל טפיכתו : (ז) סקינלה ומכה . יט לפצת סקינלה מטה סי' טלה כי' בכת להחל לנקלו' . ונם זס סקינלה ליטרלן כו' זכרון גבעע כמ"ט פ"ד דנדלים (ל"ת) נמהלה הלא נסנכה מורה (פלפולה) הלא למסה זכרנו ומסקה נגה כה מין יפה וממגה ליטרלן (ויל' ז"ט נספ"י) דקליה טהר לויini מותו חמוץ נמהלה על כל יטרלן חקיס ומפלמים . סקן ב' דבניש טאהו שלויי מוקו ונלה נלהר . ולחמ"כ נגה כה עין יפה ומבראה טל כל טרלן : (ט) מצלות יסנה סי' זלה' ז. כמ"ט ביגמום (ט"ה) נטהול כיוון זנפקה נלהו י"ב מלה נלה מורה לערעה לפסדי' . וזכרכוים (ק'ג): הטה רבי קומינו יסינה למחר ל' יוס דלון עדיפנו ממסה דכיביך ויכמה כו' ל' יוס טלה מלה' ספרו גליליה וגררטו כו' פ"ד י"ב מלה : (ז) ימי בכוי וחלן טמו זכריהםו ללה סמו . ל"ל : (ט) הקומ שעה עסמלך . כו' טלה' זוכרו וועל' נטהל זכריהםו ללה תם : (ז) דידי מדיפלן . לדידים רמייז גקלה גופי דיט ימיס דלון סמו . טכל נלה' זכר נסי' דרכשין זכריהםו ללה טמו . ללה ידעין חיימת . וו"ל זכריהםו לטולס . ומסבכל טלה' דחלהטי' סקוצ'ריך סי' רק סמס טנסמלך (ומטוס טלה' לאכפו לטולס . דסינוו נטמל בכם"ז . טלה' כ' הולך חיימת גע'יך) : (ז) וסני ימי חול כו' . נכוון גנロים וכינוי ה'ו וכני מי'ו ימי חול כו' : (ז) הטל סנה ללה מס דלון נסנה בכוי וולכל . מ"ט ה'ס נספה זכרון לו בדבל סנווג נסנה דסינוו טה' (ט) טה' דבניש טנסמלך טלה' מלה' נוכנו גע'יך) . הין זה סכיר בכוי וולכל . כי קייל דיעמלו דכיבר חמו . טכל בחול סנווג בכוי וולכלום . ה'ס נספה אכל זס . מ"ט קו' מלה' ללה' טמו בכוי וולכל : (טו) זלזכריהםו בכם"ז גטליין . סינוי נמי זכריהם מוקה טמס טנסמלך . וו"ל טכלוועס גע'מעי' דר' פרמי' כי'

בענף א' חלק ג' אות א' שלא נמצא בתלמודי ומדרשים כ"א בז"ח, מעיר ע"ז: (ט) שם סי' שלז'ן ושליח [ויהו מרוב האי נאות לפני מה שמצוין עליהם, וכן נראה סגנון לשונו ועניטו כט"ש בהערות בס"ד]: ושאלתם טעם כיומי ניסן ויום תשרי שאין נופלין על פניהם, וכי רב יצחק נ"ר (ט) אמר ששטע דבר מפינו, הדבר שמע ודבר נדרול הוא ברמזו דבר (ז), ושלוחתם אלינו לומר שהוא נשבע לכם באמת שאינו זכר מה ששמע, מפינו יצא הדבר ואין להшиб לאחרו (ט), יזכור הדוא דרגסינן אין מונעין

בכ"ד העירות ופי' על תשובות הנאננים סי' ר"ב ושלז'ן ושליח

ס"י מילצאל לומר. טה' מס' ל"ג מה מטה נצנכת וכמ"ט כתופס' ורכ"ט ומילדי (טנייה) נמחלם נחטונכו) וככלנו סי' מ' נטס הכל' נמן טלי סדרulos נכל' מה נצנכת (ועמ"ט נס"ד נגיילולי לפ"ה פ"ט הוות כ"ט נז'ו). וע' פ"ז נ"ת טלי' ב' טרואה לכאומים כן גדרני רב טר הלוס נלון. נ"כ' פ"ט קמלמר ירושלמי מקמם דר' לרמי' נמי כד' זילט טטה ננטחן קלחן: (ט) וכי רב יצחק נ"ר. מילצאל זכו טלמו נחצכל נחטונכו נחטונכו קזה סי' ל"ג (ונס טט נחטונכו לרב קמי' ממולין טט נ"ל' כ"ד וכל נחטונכו מהרי'). נבד מן מס' ל"ד טיט הגומפל מה"ה ז'ל. וס' ל"ה וליז טלהחלי' כן לאכרי' פ', וכמ"ט נחטונכו על מס' ג' זה נס"ד נטס' קרב ר' יצחק טב נ"ז ז'ל (ולכן מסל לו רב קמי' גדרון סחרוי נקנלה כמ"ט נחטונכו טההחו' לKNOWN הוות ב' מכך דהנינה טלה' מויסין הלא' לאכ"ד ט'): (ט) וכדרכ' הקטום טכטט דנבר נדול סוח' וככמו' דנבר. נ"ל': (ט) ולין לאכטיב ללהוח. נויסחן נחטונכו, לירוטו, כטה' גדרון מטה'ון מל טכגיד לך' ילהק א' (טני' טיפורי נחטונכו דוחקיס עחה' על גדרון נגלו'ת קדרכ') הלא' טה'ין לאכטיב מוד ללהוח מז'ל טגיד לו כנבר ולומר טלה' מוכלה מה' נגלו'ת כמ'ין כרמו' נחטונכו. הלא' בעיקר גדרה ט"ל' וט'ין לאכטיב ללהח. ור' ג' לאחדרים טה'ין כטומלי'ס. חיין יכול לאכטיב דנבר נז'ו. רק יכהוג נרמז לאכרכ' ר' ילהק וסוח' ינד' לאס, מס' ידע טרמויין לך'. וכן רלינו דרכ' גדרון ז'ל' כטומלי'ס נגמלמי'ס הלא' נחטונכו מהרו'ם. טלה' לאכטיב למלה' דלה' נדיק לי' וטל' בכיכו' פnis' הלא' פnis' (טסימנו' כמו ט' נ' לאכרכ' נס"ד) טלה'י למושך לו.

ומפני רוב חיבת התשובות האחריות אלו שהוברתי, ראייתי להעתיקן פה אע"פ שיארבו הדברים (ויאיר עליון ג' בקצת דבריהם בס"ד), וו"ל התשובות. א' סי' קב' ב' (ומצוין עליו לרב שרירא ולרב האי בנו) ששאלתו דר' ע"ד-שייעור קומה שבברירות דפרק היכלות דר' שמעאל והשיב ז'ל': א"א לברד לכם הדבר הזה הטיב אלא כל'י

בט"ד הערות ופי' על תשובות הנאונים ס' קכ"ב

כללי בכלל, כי ח"ז ש"י ישמיע אל אמר דברים הללו מדעתו, ומאין בהם הדברים הללו מדעתו של אדם, ועוד שיווצרנו מטרומם ומעוללה מהיות לו אבירים ומדות כפשתן ח"ז מדעה לאורך ורוחב בשיעור קטן ונדייל, אבל השיעור והמטרה המה הקבלה ירועה וחהתמה על השנת בני אדם (לכואה בונתו). שכן בינוין להה שיאפשר לב"א להשיג התגלות פועלותיו וככדו ית'. אבל אין נראה כן מדבריו להן. אלא ר"ל שהרמז הצפון בשיעורים ומדות אלו כמשל. א"א להשיגו בדעת אנושי שהוא חתום וסתום מלחשינו, ולא יודע ב"א טפי הקבלה יהועה). כי אין לומר במופלא ובכוסה יותר, כי אין דמות יערכו לו, אלא הם דברי חכמים שיש צפוניהם טעמים נדולים מכל הרוי הרים ונפלאים עד מאר, והללו רמוים שלהם וסודותיהם ורוי רויים שא"א למיניהם לכל אדם, אלא מי שיש בידו מדות המסורת בידינו, ואפי' דאי פרקים, וכ"ש פרטיהם, כי על דבר זה ועל שלמתה ממנו ממעשה מרכבה אח"ל (חגינה י"ג. ע"ש נ'א קצת) א"ר חייא אין מוסרין ראש פרקים אלא לאב ב"ד והוא שלבו דואג בקרבו, ובדברים שלמתה מכל אלו א"רامي (שם) אין מוסרין סתרי תורה אלא ליוועץ חכם חרשים ונבון לחש, ובלחש לוחשין לו, וככלות נותנין לו והוא מבין בהן, וממן השמיים מראין אותו בסתרי לבו, דאמר במדרש (ג"ז בחגיגה שם, וקוראו מדורש. שהוא דרש באפסוק) ונבון לחש וההמבחן דבר מתחוק דבר לחש זה שראיוי לטסור לו סתרי תורה שניתנו בלחש, ולכן היו מוסרים חכמים אחד לחבירו. הכרת פנים וסדר שרטוטין שמקצתן אמרוים בוה ספר תולדות אדם ומקצתן בסדר פסוק שלאחריו זכר ונקבה בראמ (ו' היא חשובה רב שריוא שהוכיד זטסכו' בפי' תורה על פסוקים אלו. וכתח עלי' ולא זיכנו בהם). ובזוהר פ' יתרו ז"ח שם ותיקוני תקו' ע' טפורהם הדברים בארכוה. ורביה הנרי'א זיל ביאר המאמרים במנחה סתריו כ') לפי שאין מוסרין סתרים ורויים הללו אלא למי שראוין בו סימני ראיין לך, והגדנו זאת לכטם שחשובים אתם בלבדנו, אלא שא"א לנו לפתח בדברים הללו ואף לא על פה, אלא למי שראוין, ואחר האספ' שנים שלשה שכולם ראיין (איפשר ר"ל שיאספו ב' וג' להסכים על הדבר שראיין והסגור לו. אבל בשעת המטירה עצמה לכוארה גרווע טפי כי אויכא ב' וג'). ועריף טפי לטסור ביחיד כדתנן רס"ב דחגינה), לישב במקום שאין אדם שם (שלא ישמשו העורבים ושכבים). או שלא יתעורר דעתם טעובי רוכים. וכעין ב"ש פ"ק דברכות (ח:) וב"ר פ"ע"ד אין יויעין אלא כשרה. וע' בטכילתא ר'ש

בס"ד הערות ופי' על תשופות הנאונים סי' קכ"ב וסי' צ"ט

בא שהבקעה כשרה לנכואה וט"ש בהגהותיו בס"ד), אלא מבקשים אלו רחמים עליהם, יהיו רצון שבלי מ"ש הוא ראוי, מן השם יארו את עניינו, עכ"ל השובה זו:

ב סי' צ"ט (לפי המצוין שם ר"ס צ"ז לרוב האי). נראה שכל הנמשך אחריו הונן לו זל. ובסי' ק' חזו לציין "לגאון רלי". נראה דلنנו בהעתק שם הגאון שטחילה מסה ולהלן חשובותיו) וו"ל: ושאלתם שאמרם לכם כהן מורה צדק ה"ז שיש בעניין ז' ימי הפסח עניין גדול, ובמים שלנו כמו כן, הענינים האלה כבר הוחרטו להרבה מקומות כי בכבוד אלקינו הפטיר דבר, וכבר אמרו רבותי (חגינה י"ג.) במלוא ממך אל תדרוש וגוי, ואתם יודעים כי בארכע פנות ננס בלבכם להחוור התורה ליוונה שבח לה' (נצחה רוחה) ברוב האי גאון זל. שעלי ידו ובוגטנו. שהיתה שתייה התורה שתחשכח ח"ז כשאנפסקו סוף ימי היישובות והגאנונים טבל. הקדים ה' להוריה השטש במקומות אחרים ע"י שותי מיטיו של רב האי גאון זל שהרכבו מכל הטקומות למלוד לפניו כנזכר פה ערך שלא חזק עורה בבל. וכבר הרגינו בזה סופרי הדורות בחיבורייהם ביטינו בזה, ומצתאי מוקם פה להעיר ע"ז. כי יהי נזרך לנו זה להלן לעניין דברי הוזהר והקבלה ג"כ כמשית"ל בס"ד) ושולחים שלוחיהם מכל הארץות, מהימן ומזרחה וצפונו ומאץ כוש ואשכנו וצפת ואספמיא ומנקזיו הארץות, ועומדים לפנינו בענייני שאלותיהם וספקותיהם, ואין לנו פנאי לדברים הללו,ומי העיר אהכם בדברים ההם, כי כבר שלחנו באגרותינו לירושבי קלבריה"ה ויושבי פול (נראה ציל טוליא). והוא אופלי"א שכאטיל"א) על הענינים האלה, כי אין להם רשות לשאול, ולנו אין להשיך, כי הקרים מודיעים לא היו מודיעים לשום אדם זולתי לאנשים ידועים והיו יודעים בהם טימנים ניכרים בפניהם ובמקומות אחרים, ואתם לשמע און אנשים מזוריים מעינינו (ר"ל ואין אנו יכולים להזכיר בסימנים בפניכם אם ראוין אתם. כי גם רב האי זל היה יודע לו בקבלה הסימנית רק בעונות צדקתו לא רצה לטלול גהולה לעצמו. וכחכו בלשון "הקדמנים לא. והוא כו". וכן חפס לשונו זל בתשוכתו כי י"ד עד' כשפים ונטיעת קשואים [שהעתקתי בקערת בבאו ר' לפ"א בקונטרס שה"א סי' ה' בחרגה"ה ע"ש]. "שעדין קצחים טכורים ביד בניהם של אותן חכמים כו". ולא רצה לנתחו בלשון שייחסם שנטר לרו' זל ג"כ) גם כי איןכם מזוריים ברעזוננו, כי לשמע און שמענו אתכם ורוכב מעלה הבתתכם, וגם כי אין ראוי להשיבכם ריקם. ולטען

בס"ד העורות ופי' על תשובות הנאונים ס"י צ"ט וס"י ה

ולמען כהן צדק המעוור לכם, כי אם אינו יודע שאתם ראויים לכך מרוחק יבא לחייבם (נראה גטנות בלשון). איזה ציל לא ה' מעורב אתכם לכך מרוחקכו). אמרו אל האיש אשר שלח אתכם אליו. שבעת ימי הפסח, הוא אישר דבר ה' שאל נא ליטים ראשונים אשר היו לפניו למן היום אשר ברא אלקי' אדרם על הארץ (נראה רומו למ"ש בזוהר מצוה קפ"ב ב' דהני ז' יוטין דפסח הון תחאי במדת הטל' דקיים לשאלת מה כו'. וו"ש על הארץ שחיה חל' : ועי' בתשובה ס' ה' שאכיא להלן אותן ג' בס"ד) והוא כהן לא עליון וידוע נסתירות והעלומות ברמי' החכמתו וכל רוז לא אנס לוי', הוא יגיד לכם את הטראה . ואנו אין לנו פנאי מכל קצוי הארץות (ר' מפני ריבוי השאלות פקצי הארץות בכתב למעלה , ויש ספרין וגטנות בלשון כאן) להגיד לכם את הרשות בכתב אתה . ולענין מים שלנו בכל ז' ימי הפסח (בן ביאר שם בתשובה שלפני) שציריך טים שלנו לכל ימי הפסח, ולא לנצח טיצה של לילה ראשונה דוקא). ירושלים הבניה בעיר שחוורה לה וצדקה ילין בה, ועל כן האילן מלונה . והמים גנרים ויעזאים . וופח ה' על הפתח . וכשהם לנו לא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגוף (איżker רצה לרמות שירושלים בכנינה בעיר שחוורה לה ייחדי ר' עם כל הו'ק וכט'ש בזוהר אתרוי מות ע"ת א' טאי שחוורה לה ייחדי בגין דאורוג כו' טשיית ספרין כו'). והיינו רמו ז' ימי הפסח כטשל' ואו בכנינה וחכונה צדק ילין בה . אף בלילה זמן שליטה ואחריות ס' א' . בכ"ז בה צדק ילין בעת היות על כן האילן מלונה . שקו דילה באילן עז החיים כט'ש בז' רות ס' ע"ג [כהנחתה הנר"א זיל שם] עז דא תורה שני' עז חיים ושכינתה קו דיל' כט'ש בחקרות תקונין [ולשון קו האילן חוא כלשין כי יקרא קו צפור כו' בכל עז]. והחטי' הגנרים וייעזאים חוצה נאחוין בהם טים הודוגנים . אבל כשהם לנו בבית ומוקם יישוב . שם וופח על הפתח ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם) . ובר אלה יעקב כהן צדק מקורי . אחד קראתיך בשם שמע אתה רע לך. עכ"ל :

ג' ס' ה' שם (אשר גם הוא לפי לשונה וענינה ניכרות שחיה לרבי האי . אע"פ שהשכבות שלפני' ושלאתרי' נראין שהן להר' פ' ונמצאים בתוכין בתשיבות הר' פ' . וכנהgentiy על תה'ג זה הערבתי סילין בזה בס"ד ע"ש) זיל' : בעוד שהיירם דורשים להшиб עלי עניין הווה (על נהה בו) נקיים אם יש לה טשככ וטושכ בחומר שהחטירו בוה'ג' כמשית'ל בס"ד) הניע אלינו כתב מחכמי הדורו וכחוב א' מאנשי תורנמה , ואנש הדורו

בס"ד העורות ופי' על תשוכות הנזונים סי' ה'

הוזר וחכמים טופרים ומילדים הערכו (כיצל). ומה שנדרס הדריכו ט"ס) עננים רבים ונכבדים בכתיביהם, והוצרכו להשיב עליהם בדרך אחר כפי חכמתם והשנותם אשר השינו, וענין שלום וכח כליצתם לא בתבנו, זולת היוצרבנו לכתוב רמז הדברים מאשר שלחנו להם: לכון החכמים הנכונים, לא עליהם לטrhoות עצםם על כוונת הדברים האלה, הנה ידרנו כי אותם הולכים בחשך מחכמת הטבעי, וחשובים כי אין תורה אחרת זולהה, וכי הוא ית' מהשbetaו העליונה הבירה וההתורה (קרוב שצ"ל והטהויה) הוא בדרך כפי מוחם הריקן, ולהלא כתיב נבואה שמים מארץ בן גבויו דרכיו מרכיכם ומחשובתי ממוחשובתיכם,ומי יכול להשיג דעת מחשbeta פחת א' מעברי ה' ב"ה, וב"ש דעת מחשbeta המלך הגדול רם ונשא שוכן עד וקדושתו, אשר כל צבא המרים נלאו מהקירות חכמתו והשנתו, וכלם שואלים אי' מקום כבשו, ומה לכם תרכאו עמי ופנוי ענאים בהורה תטחנו, בשטעכם את דבריכם וניב לשונכם בדרכי אריסטו' וחבריו, ודנים תורה ית' באותו הראך, מי שמע כזאת מי ראה אלה, היכול ארץ במעטה הר סיני ביום אחד, אם יולד גוי בתוכן שמים וארץ בקיומה בשטע את דברי כאומר נעשה ונשטע, ובאותה שעה ארץ יראה ושקטה ושים עמדו על תוכנם והעולם עומד על קוומו, והכל על הדברים האלה, ולהלא כתיב עושים במשלך דעת יוצרנו שהוא דעת התורה ממש, ולהלא כתיב כל הנינים אין ננדו מאפס והוא תבונה ניב לשונכם, כי אל דעתם נבואה יצא עתק מפיקם כלל דעת ולא תבונה ניב לשונכם, כי אל דעתם ה' ولو נתבנו עלילות (טלפון תשוכה זו נראה יצאו הדברים בס' נפש ההגמה להרים דלאון ריש סי' ב' (ר' סע"ד ה' ע"א) בקצת שני הלשון).

אשר אמרתם ואשר שאלתם בעניין הנדרה, והרחבתם פיכם בדרך טבעכם והבלוי דעתכם, יורע לכם, כי לא זו הדרך אשר חלפו בו מצד דעת עליון והتورתו הקדושה, כי עניין הנדרה כבר הורען חז"ל הענין הנכון והטוב בדרכיהם לא ימיטו עולם ועד, וטה שאתם מבקשים - הסירו פגמים מכasp ויצא לזרקה כל', וחפץ ה' בידכם יצלה, דעו כי מעת שרחה עת מטומאה, אינה מטמא משכב ומושב (נראה ר' ל' חומרת התרחות מסחבה וטזבה. כמו שביאר האר"ד בבעל הנטש סוף שער הפרישה דבריו רב האי גאון לעניין פרישה מסחבה ומושב בחוליה שנבעלה שכח רה"ג לשון שאין מטה מהשכב ומושב ע"ש ומה שהקל כאן לאחר שרחה טזמה בז' נקיים. הוא כמ"ש החתום, כש ר' ל' פ' ק דשבת [יג:] שהוא רגילן לטבול ב' טכילות. ולא רחיצה לנדרה בטנהגתן

מנועין הכספיין מן הכל' כל ל' יום (ד), וידע, ועל זה בית החתן והבלגה (ס) אין נופלן ע'פ', ובבית האבל צריך ומורגר (ו), ורא' לוה'

במס' העורות ופי' על תשובות הנוגנים סי' ה' וס' שלז' ושליח כמנהגנו. ועי' ספק ריקאנט' סי' תקפא' גלופי הנראה לשונו שעהק תשובה גאון חלון שכחוב רחיצה במים שאובין. ועי' רם"א י"ד סק"ה מדברי ראייה בוה) והיהתי מאירך בתלמוד, זולתי שאתם מבקשים דברי חפץ, ואין אלו יכולים להשיב לכם, כי איך יהיב הארם על חרשיו ארמה הנשברים, הם דברי אריסט'ו והפילוסופים כי כלם חברים, אבל השיבו וחיו, ושיטו יד לה, ודרשו כי כרחוק מורה ממערב, כן הרחיק המקום ית' דעתו שהוא רעת התורה הקדושה, מדעות ב"א, זכרו זאת והתואשו, ומאותם הורכים התבושו, ודרשו כי הפללה ה' עניין תורהנו הפלא ואפלא, וכאשר תדרשו ותשיכלו ותבינו, עניין פסח מצרים, וכי יש בו היל גמור يوم ראשון ולשאר הימים מדרני דלוני, ומשם ולהלא שבע שבתות תמיות עד יום מ"ת ישראל מתחברים לאביהם שבשים (יעין בזוהר אמור' צ'ה ב') מועד שם צ'ז ב'. וופ' תוצאה קפ"ב ב' ובילו רוטמ'ז שם. וכשהשתוטה הווער לח"ב רע"ט א' [זהו סע' ז'ח] ותבין כוונת דברי הגאון זל' כאו), תדרשו העניין הזה, וכי יפלא מכם דבר למשפט שאלו לרבי יהודה בן הגניד, כי שמי בקרבו הי'ו (בשטעות הלשון כי שם כותב החטא בה ג'כ' יהודה. אבל באמת הדבר ברור וניכר טלשונה וענינה שהיא לרבי חי'. ובע"כ לשון זה הוא מליצה. ור' ל' שהוא כבר מסר לו העניינים. ויגידם להם בשם. נאלו הוא עצמו מניד ומספר עט'ה). והוא יודיע לכם הדבר מה אל פה, בהראותכם אליו כתבי זה. עכ"ל.

הנה מילו כתובות נמלס כמה נזק נמלון זל' בלייעוּה הלחמה טלית לנוות דבר נעלס לבני ירושן ווינכ' לו פל"פ טרמיין לך. וע' כנוסחא סכךני לכתה 'ולין לכתין למחר' . ס"ה כוכנה :

(ד) דגרמןין לין מונען פכטיען קו'. כתוגות פ'ק (ד'). ועיין זה וגס מה טסmissis ורל' נא פשה סי' קו'. מכו'ין קדביס נמ' ס' נזקל כסעלאך דרבע'ת קינ'ב' צ' ע"ס וצפ' ה' מול ז'ח צ' : (ס) נכית מקמן וככלת לין נופלן ע'פ' . מטען דסנקן לו לכלה קהמר. וכדען גל'ן פ'כ דסוכך סכךני צ' נס'לט נס'ל נס'לוי נפל'ה פט'ז מום ז'כ' לעניין ז' נרכום. וכ'ס לעניין נס'לט הפליט. חכל נמ'ה סי' קל'ה קז'יו כטוסקיס גל'נס רק ביה כחנן ; (ו) ונכית הקאנל זריך ומורה. לטין זריך קיינו לומד. סה'ל סוקה נזק'ן לא'גטער ולעגנו לנו לנו מיל' נפל'ם הפליט. ולסן מומך לפ' מונומנס

לוּה פסח שני ככל חקת הפסח בן יעשה, שעדרין הכספיי כליה עמה (ז), והוא יגיד לכם את הרשות בכתב אמת. ושאלתם עניין נפילת אפים מהו, ולמה אין נופלין ע"פ בימים אלו, בכל מקום נפילת אפים בזמן צער הוא דכתיב ויפול על פניהם ויאמרו אל אלה הרוחות לנו', וישמע משה ויפול על פניו, ויפול על פניו ארץ (יקוטע ז') ובן בכ"ט נפילת אפים ומון צער הוא, יוביטי ניסן ותשרי הוא זמן שמחה, וכבר נהנו בזמן שנכנים ניסן אין נופלין ע"פ עד שיצא כל ל' יום, ובן ביתי תשרי כל ל' יום (ט), ועל בן עולי רגלים בקהל רנה ותודה בחזירה יותר מבהליך (ט), ובירושלמי, ר' הוועיא בש"ר זעירא אמר מאי דכתיב ופנית בבקר והלכת לאחלה, ופנית וחלכת דיו לקרה, מאי ופנית בבקר (י), וכי בבקר הולcin ולא בכל זמנה

בשם הערות ופי' על תשובות הנגונים סי' של"ז ושל"ח

מנומנס. ומיפצל ג"ל כדי בימול. ונ"ל טדרנו יומל גדייך כו' נטפלט היפיס מטהר כל מקום. ועי' מג"ט סקל"ט סק"י טמגננו חיינו כן: (ז) לטמת טני כי צעדין מכביני כליה ממש. חיינו כי סמרק צעלמל. סקלמן נטפלט היפיס תבזין כאנטס יוס מן ר'יח ניסן (צמ"ז גטפו על קפסה). וצפפה טני גטפלטס יוס מן י"ד ביליס עד י"ד ביליר: (ח) וכן כי מי מאי כל צ'י יוס. מנגן זה לנו רלמי מוכן גטומקס טלטני. ומטעות גלzon כל כהדא. סיינו אף בערךתימי חכונה. אף טומוליס סליחות ומאנוניס ומהתניין (וכמגואר נס גלzon רב קלי גלון טלמו טכני קרט"ס פלאי ר'יכ וצפונו ר'ים כ' כ"כ ע"ז) חיון נופלין ע"פ. וככלבו סי' מ"ב כביה מגנגן מן למלה יוככ"ל מד סוף קחדת (ומיפצל נס כהן ג"ל ביום קפנוי מד צ'י יוס ונ"ל עד כלות מד מאי מבל מ"מ צענ"ת נופלין ע"פ): (ט) פול רגניות בקהל נס ומודה חמוץ יומל מנכלייכ. כמו טמגין לאגן מן כירוטלמי. מבל לנכד זה לנו מלהמי סמרק נזק (ונפ"ק דפסחים [ח':] דרכו חיון לי מלה באליכה חמוץ מניין ג"ל וטמי ט', טהמלה טסק נטפלט רגניות וזה כו' מזם בקהל דחנילקס טנירוטלמי לאגן). ולי טיקט לאן דירוטלמי. י"ל טקו טכוילס נטול נטול צירוטלמי פ"ג דכளויס נטול נכளויס טלהי כו' מטעוקין עמיס בחול', כדרך טמהעטוקין עמיס באליכה. מפי טטולו רגניות נס חמוץ טמהה כמזה עליון לדכלון. זומלון נטול רינה ומודה נטכלון. מולי י"ט לאכין טדרכו מסמכה זהה ממ"ט (הקליס מ'ג) מדרס עד זים מלקיס בקהל רינה ומודה כנון הונג דסיפלן דקהל בקהל רינה ומודה חמוץ חונג (האום מופסק מן מד זים טלקיס בטמעים טל כטפס פמש טול) ויולד כטפטיק הגדל טנטפלני טמ"ט) קלי על הזקה. ונזהלון קוו' דציך נקרום חמוץ חונג. טכבר תננו טמהה כהן. מסמ"ל נטלייכ' לטס טמדיין לה גניעט כהן. חיון טיך נקרום חמוץ חונג: (י) מלי וטמי במקל. כדבר מהוא. למקל וטמי במקל כו' דילקן נון

זמנא, אלא בבר ההוא רכתי ב'י' ברק לא עבות (יח), ברק דשמחה (יע), ברק ידאקרים אברחים (ינ), ומאי איזהו שמחת בית השואבה (ו'), והדבר נдол ונכון (עו), מלמד שצידך שמחה בחורה יותר מבהיליכה, א"ר סימון סימן לדבר אל יתהלך חונך בטפתח" (טו). עכ"ל, והמאמר ירושלמי הוה, לא נמצא בתלמוד ירושלמי ומדרשים שלפנינו, ונמ לא בס' הווער, אבל עניינו ולשונו אין חן עדריו שהוא מדרש הגעלם מהווער, גם ריש מלין מהא דברק נמצא בווער כמ"ש בהערות בס"ד.

(7) ס"י שלדה [לפי המצוין שם ר"ס של' לרבות שר שלום, משמע שככל הנמשכן טשם עד ס"י שלז'ו שמצוין לרבות האי, חם הכל לרבות שר שלום, ועיין מש'ל בהערותאות ז' בס"ד] ז"ל : ושאלתם המשמע

במס"ד העורות ופי' על תשובות הנאונים סי' של"ז ושליח

לעומות ביזה:

המשמע קולו בהפלתו כו' (ה) ה"מ ביחיד אבל הציבור לא (ג) ווחון הכנסת
ש בא לבב"נ ולא התפלל בלחש אם יי"ח או לאו, כך ראיינו,
זה הוא אינו יי"ח לעצמו, וכך התירו רבנן ליחיד דאין יכול לכובין
את לבנו והוא מתפלל בינו לבין עצמו שאין אחרים עמו, דלא
איכפת לנו אם יגבהה או לא יגבהה אם ישמע או לא ישמע, אבל
בציבור אחרים שם אסור, דהא לא מצי בלא טרדה דלהון, דברין
טריד לחבירו הסמור לו אסור, ואיל תימא ומניין דלא טריד להו,
אין הציבור זמן, דהא איך אינשי אלין קרו ק"ש ואילין עוניין אמן
וימותניין בברכה לענות, ומ"מ הציבור לא, ווחון צריך להתפלל על
עצמו בלחש ה才华 ולבתר מוציא את הרבנים (ג), "ובירושלמי ר' חטא
בשם

במס"ד העורות ופי' על תשובות הגאנונים סי' של"ה

(ה) **המְשֻׁבֵּעַ** קולו במשפטו ס"ז מחייב חסונה מהר כונן ל"ס אלף שכטן
לכון לנו בלחץ חכל-ה'י לכון לנו בלחץ מונך וכ"ט כיפור.
כ"ג כלן מסוני' דנרכות (כ"כ): (ב) חבל נגנוב כו'. ט"פ זלכט'ו ור' מה שאליריך נטה דנגנוב לנו ולליך נגנוב זמיגן כו'. כי' מסמע. טמפרט
זה כוח שכך לומר שטין להזון י"ח לטמו' במשפטו בקהל לטני ההיינס. מ"ת
ה'ה נפלט כן. סכני סווילט לטני ההיינס. גע"כ פקאה חכמיס כוח זילט'ל
בקול רס לאויאט זוכו י"ח (ונכמת מהוי'ין בכל נסחוק ולנטוועט טלו'
ויליכט חינטי דקלו' ק"ז ומלו' לו בקהל רס. דלי' פיכ' ממן דקרי ומולו'
בכיש' טמפל. ודלי' מהוי'יך טיסי' בלטם וקו'נו לנו יסטע. טרטס יטערט קולו.
כו"ל עט-קול כ"ז פלי' קלי. ולע' מתחממי נגנור. חפלת כ"ז נג'ט'ם י"ח
באס. ומי' נחטונא לרעל'ט'ם כלל' ד' כי' י"ט וכוטפק נטוט'ע סקל'ד ס'ד)
ויל'כ נמה' לנו יא'ה כהון י"ח לטמו' נ"כ בchapella זו. ציון צלה' מנד' מיסולט
בchapella זו כוח נמר. הלא' נריך לומל. טערקל כטפנס לטסוא' להזון נג'ט'ם י"ח
בchapella זו כוח מפנס טרטט'ן טנחתלט'ם להזונא. טעל' כתמי'ו כ"ה כטט'י'
להזון לנו בלחץ. וזה סלי' יכול' לכון לנו בלחץ. וכ"כ לאכיה נחטונא
הגהו'ים פלו' צמי'. טיי' גלו'ה טלה'': (ג) ובזמן נריך נחטפנ'ל טל
טמו' בלחץ מהלט ולטבר מוויא' כו'. נקמן סי' טמ' מונמר. לדנחתלה אין
אי'ז' יוזד לא'ה לאויאט רביס' י"ח עד טימפל'ן כוח מהלט דטה' כהן מכם
נחתלה טל' טמו' ולח'כ' על מהלט דרכינ' וכטב' בעז'ו וגוו' וולח'יכ' גמד' כל
קסל' טטל' ומי'ו יוז'ה י"ח בסכיה דלי' טל' גזולט דהט' יכול' כוח לכון ולט
האי'ז רבען הטט' ליחיד. (ט'ה' נטין. כי'ל') וטו לדמוי' ספלי' לנו טטרט'ו
רבנן' נכו'ן. חד' לי' וחד' נג'נ'ו. טאלך' נחתלה' לנו יגע' משועד' (ר'ג' גט'
טפמוד לט'ה' ויל'ן) מד' דיל'ט' טל' נט' ויד' נר'ם' וג'ט' יכפר טלי'. מ'כ'ל'.
ויליכט טנס נחטונא דכמ'ן. נ'כ' נק'ט'ין. טיטפ'ג' טל' טמו' מהלט' כל' זינ'ל
אל'.

בשם ר' ברבי בר יוסי אמר האי דבר ר'ACA ח'ם ביום ר'ה ויהכ' פ דהחן איתכליל (ז) בצלותא דאפייק י"ח לציבורא אבל בשאר

בסיד הערות ופי' על תשובה הנאונים סי' של"ה

אלו ויכל נחפהן מל היגו. ומכוון דצלי ר"כ (ליד) דה"ל חכמים לר"ג (דס"ג ס"ז מoit מה כנקי ג"כ) לדניריך למס נור מהפלין וה"ל לר"ג כדי נסדייר ס"ז חפהן. ליכל המשם הכהן לנין הב"ז פלנו לה פהו נים ולם להמי ניס. דיל' דהפיו לרנן דהנקי אין י"ח צמיה מפעס שמלינו מהפלן צפוי. ודוקה נוכן ס"ל לרנן דהנקי אין י"ח צמיה מפעס שמלינו כירוסלמי ס"ג דרכות וככיו קרא"ס פ"ז דרכות וס"פ ז"ל כדי טיכל כל הי"ט מכובך רחמים על פלנו. אבל כהן ס"ג מנקט צפוי על היגו כי מלחמת לכוון לתרי ספרי). וכן י"ל נמי דהפיו לר"ג מ"מ ס"ג מינו י"ח מאי טעמי שאוזכרו בחזונה כלהן. ויל' דסינו דהמר לר"ג כדי צסדייר ס"ז חפהן. וכך נתקבץ כל עמו נ"כ (הס גם מפעס בכחוג בחזונה דפריהם מלחמת לכוון לתרי ספרי). וכן י"ל נמי דהפיו לר"ג מ"מ ס"ג מינו י"ח מאי טעמי שאוזכרו בחזונה כלהן. כי כהן טין י"ח דהפיו. כלומר טיסדר ע"י טיחפלן כהן נעמו חלה. כי כהן טין י"ח בחרפהן בקהל כטהלי בקיטין לר"ג מפעס ככ"ל. מי' בלחמהeson נסונ נסדייר ס"ז טפלן. גם מטען טיחפלת דוקה ע"י טיחפלן כלמת חלה. הלה כ"ס הס מסדר חמינן גטלה. כמו סדור חלה כל פרקיס טהמוני סס בגמ' טיעין ויסדר צלי ר"כ. דנמ"כ טינו ע"י טיחפלן חלה כימיד ממ. הלה טיעין ויסדר צלי ר"כ. ונמוספהן טלי ר"כ גלzon כהן דר"ג כדי טיחקון ס"ז מה חפהן. דמטען טפי הכהן ועיזון גטלה. ומי' מג"ה ט"י קל"ד ס"ק נ' : (ד) וכירוסלמי כו' דה'יר מנה כ"ט בימי ר"כ וויכ"ל דההן מהכליל כו'. כהן כהני צפיס שאירוסלמי גם נמא לפניו. ולמה מהכר מלחה דר' לטה טלי דה'יר דה'יר טמי' כו'. מטען דיכרוצלמי טל נמי דינ'ג נוט' כל טיחפלת הס טמ"כ כו' לו ז' לא בטחיק נס זבוי ר' טהה נענון שחזונה דכלה) ומperfetta טלה דה'ט ברא"כ וויכ"ל דההן מהכליל גטלה דקוב. ויחפלת זה ע"פ מנגג גנטוינס טהניות גטל כמלו וט"פ סוף ר"כ. טהף סקיטין גם כו' מהפלן מהלה גטלה טה' כרכות במוסף ר"ה. וטו זולין י"מ מלכיות זכרונות וזפרות בחפהן ס"ז טבקול. ונמ"כ נס ס"ג כו' טcosa כן ולמה כו' מהפלן גלה טה' כרכות וו"ח מז'ו בחפהן טבקול (ויל' סכי' מסדרין זמ'ז'ו נטמו מהלה זמן מהר. ולמה גטה חלה לח' כל קבוץ (עמ"ל כמות טפוי זה, ומ"ל ט"ק בלהם טלה'ז). טמ"כ סי' לריכין כהן נס כרכות למטען על ס"ג לרנן מד טיסיס הפלנו כל מה טטיקס כל ק' כרכות טטיקס קרמן דטכלה). וח"ט דטחכלי גטלה כו'. וכן טף מס גם מהפלן מהלה נטמו טף כו' כרכות טטמלי הכהן מטלה'ז. אבל נטם ימות טטה'ז נטלה י"ח גטלה נקל דכם מהכליל בכ' גלה'ז נט'ז. אבל נטה'ז ימות טטה'ז

בשא רימות השנו' לא, מ"ט משום טורה ציבורא (ג), ומשו' דבענן
תקיעות על סדר הברכות" (ו), והוא אמרתון משמא דנאון זל
תוונה (ז), ולעולם לא אשכחן לי' בהאי גונא, דהא מללה דא,
דירושלמי אשכחן בתשובות שלו. עכ"ל, והמאמר ירושלמי לא נמצא
בירושלמי ובוهر, והלשון מבין ביוהר ללשון זוהר ומדרשי הנעלם,
ובן

בשם י' העורות ופי' על תשובות הנגאנים סי' שליה

בצנגו דלען החקלאות נטה נט "ה"ח : (ה) מ"ט מזוזס פולמת גנולו. נטמץ' צנגו
בטעמה שלפניי. מולי ימפלס. זר"ל מע"ט טסי רלווי טט"ג נכדי לאסידיר הפהמו.
סמןך החקלאות קול מפעס יטפַלְלָה מהלה גלהס כל ט' נרכות גס מז"ו ונלה
ימפריך לכלה נרמי' בchapella נכוול נכוול כלען (ומפעס שכךנו נחצונא דלען
לכוון לחרי ספידי) מ"ט נט חקנו כן. מזוזס פרחה דגנולו. ור"ל נסנקים'יס
בchapella נלהט רק ז' נרכו' כמנגן בגנוייס. יטרכו' נסנקין טל צט"ג
טchapella נלהט ט' נרכות : (ו) ומזוזס דגעןין רקיעות טל סדר נרכות.
בג' טטס. טגענ'יכ' נדיךchapella ט' נרכות נטמיז נרמי' נטמיז י"ח ט' נרכות נchapella
בקול רס נכוול. טטס יטפַלְלָה ט' נרכות נטמיז מהלה גלהט נטמיז י"ח בז'.
ח'יכ' נט יטמעט נטמיז רקיעות טל סדר נרכות טלו טיל נכט קו' נכו' י"ח
chapella נלהט. וממושל דניך יול' נטו פטס ממכן בגנוייס הא"ל בז'ו
טchapella מchapella ריך ז' נרכות וויל'וין ידי מז"וchapella ט"ג בchapella נכוול.
דטי'ינו טchapella מchapella ריך ז' נרכות טchapella קהקישות טל סדר נרכות טchapella י"ח
בג' מרכ' פטמאן גו'ו'. טדריך טיטמאן הקהקישות טל סדר נרכות טchapella י"ח
כלו'ה' נכו'chapella. וול'יכ' להס סי' מchapella גלהט ט' נרכות כרי' נכו' כי'
ו'יח נכו' גלהט. ולתקוע גלהט לנכו'. נט כו' ס"ל. טמ"ה טיקו' כל סנקים'ין
טמודין כלהט כל נרכות ונרכות נתקוע נכו' לאסוויה כלען י"ח רקיעות
טל סדר כל נרכות ונרכות (נס ליטפַלְלָה רנו' למוקט צ"פ. ט' גלהט
chapella נבוקיון. וו'chapella טמ'ן נבוקיון). וו'טרכו' נטמיז י"ח הקהקישות
טסדר נרכו' טלchapella טט"גchapella. וול' כו' לדידכו' טל סדר נרכות. נכו'
וכרכחו' לטדר טט'ט' טchapella יטמו' י"ח מז"וchapella טט"גchapella
טיקו' נטמיז שומען רקיעות טל סדר נרכות טל הונכח טז'ול'וין נכו' י"ח
(ו'ט'י' חמיזוט טרבע' וטפי' הכר'ן נר'ס טט טכלני'ו' נכה' דלמלו'ו' רנכו' לר'ג'
ט'יכ' נטס צ"ג יורד לה'ם. דכל נר'ס מוכלה קו' מזוזס נטמיז י"ח רקיעות
טל סדר נרכות. דטטמאן דפטיאט'ו' לאו' נ'כ' דטלהט מ'ט' נתקוע טל סדר נרכות.
ומפעס שכךנו' : (ז) פטמי' דגנוון זיל חוווגלו' כו'. נחצונות בגנוייס זס
טט'ט' ט'י' ק'כ' נטמיז קטונת הולקה על הקהקישה טככלן. טככלג טס. טאט'ג
ט'ז' נחוור לטchapella גלהט טכבר י"חchapella טchapella נכוול להס נחכון
(נטמיז י"ח מטמו' ג'כ') טכיו' טטול'ט' לטחליס' לעטמו' נט כ'ט' וו'ין להוט מזוזס
טכטט'

וין שם החכם ר' ברבייה ב"ר יוסי לא נמצא וברא בתלמידים ומדושים, וכן משמע מה שבתמיית הנאון המשיב על גנוון שלפניו בתה, רהא מלטה דירושלמי אשכחן בתשובות שלו", שם ה' וזה המאמר בתלמוד ירושלמי או איזו מדרש נלי ומצו ביד הכל, לא ה' נזכר לו זיל להזכיר שנמצא המאמר בתשובות של הנאון שלפניו, אלא ה' לו לומר בפשיותו, שהרי נמצא בן בירושלמי, אבל אם הוא פאמר מדרש הגעלם, שהיו מעליין ונוניוו אותו כמשיח"ל בס"ד, ולא ה' גלי ומצו לכל, לבן שפיר הוזכר להזכיר שנמצא בתשובות אותו הנאון נזכר והירושלמי, הרי שה' מצוי בידו:

ג מה שהובאו בחיבוריהם אחרים בשם ירושלמי, ולעניהם וסגןיהם לשונם, ההשערה קרובה שהן טסקור א' עם טאמרי הירושלמי שהובאו בתשובות הנאונים, והן הן פדרש הגעלם מהזהר.

(ה) **בם' הפרדים הגדול לרשי'** (ר' ע"ד בהחלחו) לעניין החומרא של רם טוהר הביאו זיל: "והירושלמי אומר, בכל קדרש לא תגע זה אישת (כצ'ל). ופי" בעלה. ומה שנודע באשה ט"ט) שנאמר קדרש ישראל". עב"ל, שלא נמצא זה בירושלמי לפניו, ואף שהירושלמי רם' נהה לפניו חסר ולא נמצא רק עד קצת פ"ג, ולפנוי חכמי הזרפתים זיל נראה שה' בשלימותו, כי בתום נהה (ס"ז). הביאו ירושלמי פ' רם הנהה, וא"כ אפשר גם לפני רשי' ה' בשלימותו ונמצא שם המאמר, עכ"ז עניין דרשא זו בעצמה רחוק' מדרך דרישות הירושלמי, וקרובה יותר לדרך הזהר ומדה'ג, אשר יש לשער שבדבריו תשוי' הנאונים מצאו רשי' מובא להירושלמי הזה, וכחץ ס' הפרדים ללקט אורחות מדבריו הנאונים זיל במתם. וכן

בס"ד הערות ופי' על תשובות הנאונים ס"י של"

פ"ט מ"ט קלו בתלמו. כיוון טע"י סדק ומפני גורך נמל שפה זה. מכל נקודה (וככליה ככלנו ס"י כי' כסס סרכ"ט). וכמהיקם ממנו סכ"י סק"ד ס"כ (כלכל) ומדלוי מל חונכ' זו כו' סקמכוון סמסיכ' נכלון לממוס מל'. וסת דנכו כיוון על כתומוכ' הסיל ללב כתמי מדוייק (וכ' מילאן פאנוכ' כתומוכ' מתריך תלמידים ומעינס סקן לבן כתמי זיל. וכמ"ט נגנוכתי' טס נס"ז). מ"כ נמי' כמ' מ' דכלון. לחנו כב' ס' טס נכלום מהלון דכלון. טל"כ מ"ק טיב' מ"ד חטונמ' ר' לב כתמי. אכאי ר' לב טלטס כי' הרגנה קודס ר' לב כתמי. טלט גמ"כ נמוך לומך סכו' לטיזו מכנדוליס טהה' ר' לב כתמי כמו ר' לב נסיט' גהון מו' כי' :

ובן עוד שם בם' הפרדים (ה) ע"ב. ומציין בדפוס בטעות על הדף ז') לעניין ימי טהור בשם ריש כלה וריש מתייבתא (אשר הוא הדאי העתק סדרבי הגאנונים) ז"ל: כך אמר מהר"ב יהודאי נזון וכבר אドוננו לברכה אל (כיצ'ל. וט"ש בדפוס על ט"ס) שלמה ריש גלותא, על החיים שפסק הלכה תשב ז' לobar בנדחה ואח"כ תשב ז' נקיים וכן לנקבה השב י"ד בנדחה ואח"כ תשב ז' נקיים, ואמר רבא (נראה ציל רביי). או פי' רבא כמו רביינו ובמ"ש בלשון הר"י הברצלווי ע"ד השיטושא רבא דתפלין שכחוב בו אמר רבא. ע' ברא'ש ה' תפלאן) וכבר אדוננו לברכה, לא כי, אלא يولדה בנדחה עד שתפסיק הדם ממנה ולאחר חפסוף ל' נקיים וכן אמר ריש כלה וריש מתייבתא, לעולם הוה (כיצ'ל. ובדפוס חלקו זה בטעות לשני דבריים) ברכבת הלבנה בלילה מוצאי שבתות בשתה'י בלבוש, וטוב לך, שבד עושין במתייבתא, דכן כתוב רחמנא באורייתא קדושים תהיו, וכתיב והייתם לי קדושים, "אטר רבה בר בר חנא א"ר יהודה עוננות של ישראל (כיצ'ל. ומה שנדרס שליש ט"ס) גרמו והסתלקו כל חטאתנו (ר"ל בהט"ק וקדשי המקדש) א"ר אסי בשבי' החיה' ושלשים ושלשה ימים ונגו", וחוי ושאל לעצך שאין לנו קדשי המקדש אלא הגיון פינו שנאמר ונשלמה פרום שפתינו, עב"ל, וענין דרשא זו בעניין הראשונה שהביאו לעיל דרך להחמיר לקיים קדשות והתקשרות והייתם קדושים לך קדש לבעהה בימי טומאה וטהורתה. כייט עליותה וחרוננה של הלבנה ב' יום של הדרשה • שהן כעונה בגיןית של אשה שתחדשת בחן (וכ"כ הד"ט בירוש ה' ר"ח בדף הא'ז). וכמ"ש בס' חסידים סי' תחתט"ח ובפרי עץ חיים שער ראש חדש פ"ג והבאתיים בס"ד בביורו לפRIA פט"ה בוגה'ה ב' ע"ש. וכן שקרוש הלבנה בלבד נקי במוציאו שבת כדרניתא במ' סופרים פ"ך כן בקדושת אשה לבעה קדש ישראל יחמרו עכ"פ בניקיות שהפסק סהdem לחיותה טהורה ונקיי').

(ב) בערוך ע' ערבע א' (והביאו התוס' וש"ט ז' בשמו בקצרה) על הא דחוורין ותו keen בשהן עומרין כדרי לערבב השטן, כהב ז"ל: פי' אחר, כתוב "בירושלמי, בלע המות לנצח וכתה" ביום ההוא יתקע בשופר נдол ונגו' כי שמע שטן כל שיפורא זטנא. חדא בהיל ולא בהיל וכדר הנין לי' אמר ודאי היהיא שופר דוחקע בשופר גדור טטה זטני' למתחבלע ומירעת ומתבלבל ולית ליה פנא' לטעיבער קטינוריא, ומכאן אנו למדין דברי ל' בעמידה כתו בישיבה, והני רטහטרי ועבדו נתי ל' בלחש בנדח ק' פעיות דפע' איטי' דסיסרא אלוין

ואلين יי אינון כשנוטרין כל התפללה כל תקועיא מתבעי למיהו יי". עכ"ל, וכן כתוב כל לשון זה גם בם' הפרדים לרשי' (מ"ב. ב') , ולא נמצא הירושלמי הזה לפניו , וגם כל הראשונים ויל' שהביאו זה לא צינו מוקמו לירושלמי , ונראה שבתשובות הגאנונים הוא שהובא הירושלמי הזה (וכן בשכל' הלקט ס' צ'ט הביאו בשם הגאנונים). ובאשר כן דרך העורך להביא תמיד דבריו הגאנונים בסתם כידוע (וכאשר בארותי בחיבוריו על העורך בס"ד) , ובמדומני שהתשובה הארכואה הכתובה' בס' הפרדים (שם) בזה שהובא בה הירושלמי הזה היא תשובה גאנון , וממנה הוא שהביאה העורך (ושאינה תשובה רשי' זיל , וראי יש לשער). שאם היהה תשובה רשי' לא הי' איסיך שנכדו ר"ח ויל' שהביא בשכל' אם בשמו שחולק וס"ל עיקר תקיעות שטעוד ולרכוב השטן חן של מושב , לא דאת תשובה זקנו רשי' שהביא הירושלמי . אך אולי היא תשובה לא' מתכמי דומי' ואשכנז' שחברה הטלקט ס' הפרדים כאשר נמצאים כתה כי'ב שם . וכמדומני שהטשב' חשובת זו כבר ראה דבריו העורך או תשובה הגאנון שסבנה העתיק העורך . ולכן חשב שגם הנסיבות והלן דוחמורי ועבורי כו' הוא דבריו הירושלמי لكن כתבו בתשוכתו (שם סוף העמור) ב Zam . והוא גרשינן בירושלמי . אבל פשוט הלשון נראה שמדובר לאן גאנון) , והוא מזוהר ומדריש הנעלם שהי' ביד הגאנונים בגיןו והעלם דבר מהבאים אחרים , וכן ניכר מהענין והלשון , גם רבב"ח שיאמר בשם' ר' בר יהודא לא נמצא בש"ס ומדרשים :

ד מאמרי שהוכאו בתשובות הגאנונים ולא נזכר עליהם בשם ירושלמי , ובכ"ז ההשערה קרובה שחן במאמרי הירושלמי מדרש הנעלם הזה .

(ה) בתשובות הגאנונים היה ס' פ' [והיא לרבי האי כמצוין שם ס' ע"ה וטשׁם ולהין עד סוף ס' פ"ג שמצוין בסופו עד כאן לרבי האי חן כו' לו זיל' וויל': וששאלתם, כי יש מקומות שאומרים והוא רחום במעלי' שבתא , הבci הוא בכ' ישיבות שאסור הוא בשבת ביוון שקידש היום ואין אמרים והוא רחום ולא שומר את עמו ישראל , דהכי קיל' לעניין והוא רחום התקינו לי' בערכית משום שעת הרין לחיבוי גיהנם , ובשבת אין שם דין כלל , וא"צ לאמרו , והה לשומך את עתו ישראל "דאבר רבא א"ר זירא משל לרועה צאן בו" . (כ"ה בדפוס צאן כחוב שם כל הפסל . ועיל' שהכazzi באלוויות בס"ד) וכן כל ובין החול שהזרים ממוניהם על העולם צוריך לומר שומר את עמו ישראל כי כמה הן מקרים לישראל בכל יום ביוון שנבננס שבת כלם זיין טמקומם ונשגב ה' לברו , והרי הצען תחת סבת שלום נשברים , וע"ב

וע"ב צריך לומר הפורס סכת שלום עליינו ועל עמו ישראל ועל ירושלים, וכך הוא המנהג וקי"ל מלהא רוחתא, ובמוצאי שבת כלם חורין למקומם וטעמידין משמרות משבת לשבת, וע"ב א"צ לשנות קודם הבדלה על הכות (משמעות הלשון לאסור אפילו מיא [כדר] עקיבא ורב הונא בפסחים ק"ה), שלא כרבנן דברי רב אשוי דלא קפרי אמריא שפסקו בן רווה"פ זילן, והזמי דחלוף המשמרות תתקופות שאחר זה עד שיתקיים ממנונים ושומרים על העולם במתחלתה, וכן הה בכל תקופה שא"צ לשנות, ומנהג פשוט בעולם מפני חלוף המשמרות, עד שנתקיימו בא"ו על מקומו בבחילה (הטעם הזה על התקופות הביאו הר"ד אבודרhom בשם יש אופרים. אבל בשם רב הא כי שכח הרא"ב טעם אחר ע"ש). עכ"ל, והמאמר הנ"ל דمثال לרועה מצאותו בשלימותו בריקאנט פ' וידא נ"ד ג', וכן בנפש החכמה להרים דליון סי. י"ב כ"ב ב' זול: "משל לרועה צאן כל זtan שהצאן במדבר תוך הזאבים אז מתפלל על שמירותם, אבל כשהצאן בעיר איןנו מתחפלל על שמירותם". עכ"ל (ועי' בס' הפורס לרשי' נ"ז ד' בשם גאון משל אחר זה, והביאו הר"ס בן גבאי בחולעת יעקב לטעם והוא נ"ב בשם פרוש) [ומ"ש בתחילת התשובה כאן לעניין והוא רהור דהכי קיל כו' תקינו כו'], הוא מן ז"ח רות ס"ב א' ב' כמעט בלשונו עד וזה לשומר עמו ישראל, וקצתנו בזוהר תרומה קל"ה ב', ועי' ס' פנהם רם"ג ב' ברעים, וגם הא השומר עמו ישראל אליה בזוהר בראשית מ"ח א' וכט' ויקhal ריה א' ע"ש], וע"ב קרוב הדבר דהא דאמר רבא א"ר זירא (שלא נמצא בתלמודים חזוריים شيئا' רכוא בשם ר' זירא) לפי עניינו הוא ממדרשו הנעלם שהיה ביד הגאנונים.

(ב) שם סי' שמ"א (ומזיוין עלי' לרב צמח זיל) זול: ושאלתם לעניין ערבה שחובטני אורתה בקרקע, מהו, וכי חוינן. דערבה דומה לשפתים והוא באה לכפר עליהם, מכאן ואילך יתן בעפר פיהו אוili יש תקה, ומשמא דקדמאי למן חביטה אמא מושום כל kali יוצר עלייך לא יצלח וכל לשון תקום אתה וגנו, טושים דעד בען ביוטין אלין החטן מקטן, וישראל ביוטין אלין דנפייש מוצאות מבטלי לי, מכאן ולהלאה כל שפה דיקום עליי', לא יכול לשalteה וזה נפיל באירועא. עכ"ל, אשר עיקר המאמר בזוהר פ' צו ל"ב א' בהאי יומא בשפונן תלייא כו' ואסתהים לישנא בישא כו', ושם ליעיל, בהאי יומא מסתיהם דינא ובג"כ בעין לבטsha לי' באירוע כר, ומקרה זה דכל kali יוצר שהביאו כאן לזה, נ"ב יסודו מהוווער אמר ק"ד א' שטקרה וזה דוד מלכא אומרו באושפיזין דסוכה אליבי' דר"ש ע"ש, והוא אושפיזי' ביום שביעי שבו חבטה ערבה, ועל שבו

שבו בטלה כל מה מקטרנים שלטעה אומר דוד ביום זה מקרה זה, ולפי שהיו מעליהם מציאות ס' הזוהר הזכירו בשם משפטא דקדמאי סתום.

(ג) שם ס' שניב (ומציאו שם ס' שנ"א רב שישנא זיל, ונמשך נס על ס' זה): ושאלתם ש"ז אסור לו לספר משנהforth ס"ת לומר אף תיבת א' חוץ מן הכתב בין שיחיל, כדי שייהו כל דבריו מן הכתב, והכי גרסנן, "טי דכתב וידבר אלקים את כל הדברים האלה, טאי האלה, מלמד שהדברים היו כתובין לפניו ומן הכתב אחרן, ולפיכך צריך הקורא בתורה שייהו כל דבריו מן הכתב וכתי' והלחות טענה אלהים מהה והמנכטב מכתב אלחים הו". עכ"ל, ומאמר זה לא נמצא לפניו במקילתא וש"ט, וקרוב לשער שהוא מפדרש הנעלם, שנחכוונו בו לרמו, שבין המדה הנקראת כתיבה בספר (ע' זוהר שטיני ס' ע"ב) יצאו הדברים מפורשים. (ירע שמ"ש בחשוכה זו "אפשר תיבה אחת"; נראה שיצא לשון הרוב"ם בזה בפי' ב מה' חפהה שהוועתק בא"ח סק"ד ס' א).

(ד) ולא המצא שם ס' ב"ז זול': כיון שננהorth ס"ת אסור לבספר כי' ומחוייב אדם להקשיב ולהאין כדי שיישמע כל פסוק וכל דבר מפי אחד הקורא ולא מפי שנים, כשם שניתנה תורה מפי אחד ייחד ומיווחד, כך צריך לשמעו ס"ת מפי אחד, וצריכין הכל להיות שומעים בכתב ואוני כל העם אל ספר התורה, והאיך יהיו האונים לב' קולות, חמשה קולות היו במעמד הר סיני וכשנאמרה התורה קול אחד אמרה, דכתבי' וידבר אלקים את כל הדברים האלה, וכתיב השמע עם קול אלקים מדבר מהוך האש, אחד ולא שניים. עכ"ל (ויהיא לר' האי כבצויו שם), אשר לבאה כיון דעתם ראשון והאיך יהיו האוני' לב' קולות מפורש בנט' פ"ג דר"ה (כ"ז). ופ"ג דמגלה, לא הי' לו לנאון זול' להוסיף טעם מלבו בזה הא דכשם שניתנה בו' ולסימן בה הא דה' קולות היו שם וכשנאמרה מן קול' א' נאמר, אם לא שכבר הי' לפניו ס' הזוהר שכותב זה שם בפ' ויקהל ד"ז ע' ב' ע"ש, لكن שקולין היו לפניו זיל להביא דברי שנייהם יחריו.

(ה) וכן המצא כתוב שם ס' שמ"ז (ומציאו עליה רב' החסיד זיל, שהוא ר' נחוניא איש ירושלים כטו שביאר הר"ם אלשאקד' בתשובה ס' י"ח על לשון כי' שהביא הוא שם מתחשובות הגאנוגים ע"ש]. ון']: אשה לא תברך בהם זו להוציא אחריהם י"ח ע"פ שהיה מחוייבת ובמקום

זבוקום שאין בעליה יודע כבוקום הרחק דמי ותבא אליו מארה, זאה מהויבת במקרא מגלה אבל לא הוצאה את הרבים, אך בכהם^ז, וכ"ש דעתך חיווי שצורך לכלול המברך הברית עם התורה, והאין הברך על בריתך שהחמתה בברונו ועל תורתך שלמדתנו, אבל לעצמה חיבת ישאין שם אחר שיורע להוציא לה, וכשהברך תרגן הברית והتورה, וכן האשה מהויבת לברך אותן ברכות הנותן לשכוי בינה כי' ותרגן שלא עשי אשה וכי'ב, דהא לבטלה איהו. עכ"ל, אשר כל מאמיר זה כמעט בלשונו נמצא בז"ח מלבו עד השם רקאי בפ"ג דברכות (כ') בעי' דלא איפשיטה הא דנים בכהם^ז אם מוציאות אנשים י"ח וע"ש בתום' וחדרשי רב"א שהביאו פ"י אחר דמשום ברית והורה מבצע' (^וט"ש כאן ע"פ הז"ח דاشת חיבת במקרא מגלה אבל אינה מוציאה את הרבים, הוא כדעת בה"ג טן התוספות' שהביאו החותם' במגלה ובוכרין וט"פ, וש"ס דין חולק ע"ז. וט"ש באשה עצמה חיבת בכהם^ז בשאיון שם אחר שיורע להוציא לה, ומטבע לכואורה, דאי איכא איש שיזיאיה י"ח, יותר טוב שיבורך האיש ולא חברך בעיטה, מטען פערם בז"ח שם דס"ל בכהם^ז נמי אין מצוין אלא בשמיטה ולא באזרה וקירה כמו בוגלה לפ"ד בה"ג והתוספותא, וצ"ע)

העלוה מבל האמור. שנראה לעין, שהי' ביד הגאנונים מאמורים להגאנים ואמוראים בלשון ארמי בדברים מענייני הקבלה, אשר הן הן סימנים המכתרים למ' הוזהר ומדרשו הנעלם, ונראה שהיו הגאנונים מחזיקין אותו בהעלם דבר מלפרסמו, ויש לומר שווהשמו "מדרש חנעלם", לא על שמדרב. בדברים נעלמים רק על שהי' מציאותו נעלמת מרוב העם לגמרי, והוא שהוכירוהו בשם ירושלי לפעמים בהשכחותיהם (נטשל' בס"ד בטעם שם הזה). ואולי מקום עוד לחשוב, שדבריו ס' הוזהר עצמו, שסתום ונעלם מארCIDcid כידוע ונראה לכל מעין, היו מעלים ומצענים מציאותו ביורה, עד שלא הוכירוהו בשם כלל, רק אמרים שהביאו ממנה קרואם בשם "הכי גרסינן", או "משמא דקדמאי אמרו", מבל' שם לו שם חיבור כלל^{*)}, בכדי שלא יודע לרבים מציאותו, ווישתדרלו להשינו להעתיקו ויתפרנסמו הדברים שראוים להיות את צניעים חכמה [יויהו שם ספרא לצניעותא

שהי'

*) וכן לנין צינו לטנו מלמי נס"ק קלט כממלכ טומגנ' נט' טכטט נטיל מ' מ' ט' ט'.

שהיה טובגין ומכוסה טעין כל. ואיסיך לא חי' בכתוב כלל ביטיהם, רק שונין אותו בעיפרונו וביותר בני בבל ירושו ירושה זו מAbortivis בימי התנאים ואמוראים לנונו ולהפתיר הדרברים וכטשל' ענף ה' אות ב', ע"ש, וכבר הבאתי לעיל ענף זה חלק ב' אות ג' מכמה תשוכות שלא היו מוסרים דבריו הקבלה רק לאנשים שהיו מכיריהם פא"פ בביבנים בשרטוטין שראוין לכך (ושנאבנין ברוחם לא גלי רזין למי שאינו ראוי. וכן נמצוא במסמך השרטוטין שבוחר פ' יתרו בכל ציור זציזור מוחכר אם הואMari דרזין, ובקצתם (ע"ש ע"א ב') הוכיחו לאו איה Mari דרזין, כלל דא איה חולך רכילה מגליה טוד כו' ולא אקרי נאמן רוח בקיום כו'. וכן שם (ע"ג א') כיוון דשמע לי' גלא قولא ולאו עמי' רוא כלל כו', וחכוונ בכו' על רזין דאוריתא, אם ראיין למסרן להם בחותם נאמני רוח מכס' דבר או לא), ואף בענייני הבשופים ונטיעת קשואים בתשובה סי' י"ד (שהוכרתי לעיל שם ובקינתרו שה'א) כתוב "ויש ברית בר' כו' שלא לטומר אלא לנאמנים ולמי שראוין בו הכרת פנים" עכ"ל, ובסי' קצ"ר לעניין שם בן כ"ב (שלדבריו שם הוא השם שהי' כה'ג מזכיר ביום החיטורים, אבל הרואה' שם יום הchiporim סי' י"ז הביא בשם רב האי שם פ"ב ע"ש) כתוב "שהוא טהור בקבלה לרائي היושבה", משמע שלא היו מוטרין ולז' (אם היה בו היפגנין) רק לרائي היישבות (ומ"ש בתשובה דס' קכ"ב (שהבאתי לעיל שם) "טומרים חכמים אחר לחכיו", הוכיחו טפש קامر, לגאון ורוי ב"ב). ומה שנראה מהשובות הנאות שמטר הדברים להכמי ומנו המזוכרים בתשובות (דיאט) ר' יהודה בן הנגיד, ר' יצחק אב"ד, ר' יעקב בהן צדק, נראה שמן השמיים הי' זה נסבה, כשהי' גלו依 לפני יתרוך שמו, שעתידה הנאותו יושבות לפ██וק מבכל, והיו מתחכחים רוי תורה לנמרי ח'ו מישראל, נלגל הקב"ה שנילה רם האי נאות ז'ל להכמי' אלו (ואולי טלווער חכמים אחרים בדורו) אשר לפ' הנראה היו במkommenות וחוקים מבבל כמבואר טלשון התשובות (שם) להוות לשארית פלימה לדורות הבאים, ואפשר מטר להם בנינוMari הווער בסילה הנדרש הנעלם, [ואם כנים הדברים שכחוב בפסק הר' בסילא הנensus בריש התקני יהוד (באמשטדרם פרוטום תע"ט) שם הוויה הי' נמצוא מוצפן בעיר פ'ם (שבארץ המערב באפריקה) קרוב הדבר לשער, שכא' לשם ע' חכמי אפריקה. שותי מטי' רב האי נאות חכמי קיוואין ורב נסיטים ואכיו רב יעקב ושاري דכמים], ומזה עצמו שנמסר בצעעה ובגנוזה, הייתה נסבה שבדורות האחוריים כשנהפרסמו ממנה העתקות, באו הדרברים חסרים ובנומחהות שונות (זה דבר ההשפטות צבורה). טאורי הוויה הדש שנדרפסו אח'כ', ואולי באו העתקות ע'פ' ניבת דעת בעליך, אשר ע'כ היהה סבה קרובה יותר לבוא הדרברים חסרים

חמורים ובסבושים, וכאשר קרה לנכתי הארץ ותמיון הרחוץ ציל שנגנו זמן גדול, ותוך זה הופן השינו אנשים העתקות בוגינה, ויעב באו העתקות בסידורים שונים ונוסחות שונות בידוע.

והשם ירושלמי שקראו ה, אף שנמצא הרבה בראשונים זיל שקורין למדרשים בשם ירושלמי, וכט"ש בהגחותיו לוייר' רכה פכ"ב אות כ"ג ע"ד תום חולין וכן בהרבה מקומות אחרים בדברי הראשונים זיל [ומפני שעיקר המדרשים הראשונים, שהן מדרש דרכות, נתחרר מן אמראי איי וע"פ סוגיות התלמוד ירושלמי, וככלשונו טפש, ע"כ קראו אף למדרשים אחרים שלא נתחררו סאמוראי איי, ג"כ בשם זה, ואכלהל בזה, ובהערה כללת שכחתי על המדרשים הארוכי בס"ד בזה, וכן בהגחותי לה'ב שם הנדלים בערבי המדרשים ע"ש] מ"ט הגאנונים זיל אין רגילים לקרות בן להמדרשים אלא קוראים אותו בשם, בראשית דר' אושעיא רביה, מדרש חיות, וכי"ב, ואכלהל בזה). ולא עוד אלא אף לתלמיד ירושלמי, רגיל ביותר בדברי הגאנונים לקרוא בשם תלמורא דבני מעربא או תלמוד איי, רק במקומות מועטים נמצא בדבריהם בלשון תלמוד ירושלמי, [ובאמת שם ירושלמי על תלמור שסידרו תלמידי ר' יוחנן באי, אין טרויק כ"ב, כי שם ירושלמי, מורה בפרשיות על דבר הבא מירושלים עיר הקדש, כמו שאח ירושלמה דתני פ"ג] מיעוט כוביות ירושלמיות (כ"ק צ"ז) וכמו כן חנא ירושלמה שחי לישגא קליאלא (שם ו'): פרושו מעיר ירושלים בלבד (עיר הטולכה בשם היו סדרים בלשגא קליאלא ביוחר) ולא הארץ ישראל, שבו כל התנאים כלם מא"י היו, ומ"ש האי חנא דתני ליפנאו קליאלא, ואכ"כ בימי תלמידי ר' יוחנן דבר ידוע הוא שלא היה כלל יישוב בירושלים מאי, יישבת ר' יוחנן והתלמידי בטבריא הייתה ולא בירושלים, ואין פנים לקרות תלמידם בשם ירושלמי, ע"כ מקום לומר, לפי מה שנמצא בתשו' הגאנונים וזה סי' של"ט (בלשון תש"ו רב האי נאנן) שכחוב זיל: ור' נחוניא החסיד איש ירושלים זיל חסיד אשר קיבלנו רוב הקבלות הערכות לו מימי התנאים זיל מצינו בו טעם והי' אומר קו", וכן בלשון זהה ממש הביא מדר' אלשאקר ברשותה הנ"ל בשם הגאנונים ע"ש, שקבנות אלו הערכות מימי התנאים שכחובו שקבלו מר' נחוניא החסיד איש ירושלים הוא ס' הוזהר שמספר להם, והוא לשון "הערוכות לו", שהיה ערכות בשולחן בספר (או ערכות יצברות בפיו, ולא נכחבו, שהיה שונים ומוסרים ולז בע"פ כמ"ל), ובימי ר' נחוניא החסיד שהי' בימי הגאנונים שנחפשה כבר ממשלה היושבעאלים בא"י, הותר לישראל לדור בירושלים (פה שכיטי הרים הראשונים בימות חכמי תלמור לא גרשו אותו) והי' דר ר' נחוניא שם, ועל שהוא הביא הוזהר ומדרשי הקבלה מקומו מירושלים קרואם ירושלמי. וכמו

ובמו כן קראו ירושלמי ל' הבהיר, כאשר מצאתי בפי' שיר השירים המיויחם להרמב"ן (והוא באמת מהרכבת ר' עידא תלמיד ר' בן הראב"ד כט"ש בפ"ד בפיו לפדר"א פ"ג הגה' י"ב בשם עה'ק וחומר'ק *) י"ב א' ב' ע"ד (צדדי הספר ד' אלטונא) שמביא בשם ירושלמי מאמר זו"ל והי' כאשר ירים משה ידו ונבר ישראל מלמד שהتورה שנקרהת ישראל בתחום תורה אמת ומאי נינה תורה אמת וכו', ולא נמצא זה בתלמוד ירושלמי, רק בס' הבהיר ט"ו סעיף (בד' שקלאב תקמ"ד), וכן מצאתי אח"ז בטעמי מצות ריקאנט'י בסוף מצוה ליראה (ו' ע"ב ד' בסיליה שמ"א) שהביא מאמר זה בשם ס' הבהיר ירושלמי וס' הזהר [ונראה על שהרי קאנט'י ראה מאמר זה כבאו בפי', שה"ש לר' עוזרא הנ"ל] (שהוא מכיא כמו הרכה בפע"ט הנ"ל כט"ש בהגה'ה שלמה) שהביא מאמר זה בשם ירושלמי. חשב שהוא בתלמוד ירושלמי ולכן אף שהוא ראה כבר בס' הבהיר הוסיף לכתוב גם ובירושלמי. אבל באמת הכל א', כי ר' עוזרא קרא להבהיר יווש' כט"ש], וקראוו נ"כ ירושלמי על שבא לירם מא' ירושלים, וכמו שמצאתי בס' האמונה לרש"ט פ"ט א' בלשון ר' הבהיר שכח ב"ס' הבהיר המיסוד בלשון ירושלמי כי והספר ההוא בא מא' לחסידים הראשוניםכו" (ומ"ש בלשון ירושלמי אינו טעם העיקרי, כי ס' הבהיר רובו בלה'ק כלשון הנדרשים).

ובן בפי' ד"ה המיויחם לרשי' (ד"ה א' ו' ל"ב) קרא ספרי ירושלמי, להספריו זוטא, כי המאמר ההוא שמביא שם, מובא בילקוט פ' קrho בשם ספרי זוטא, על כי בא לירם מא' (וין רשי' בסנהדרין כט'). שכח מסאי בספריו ולא בספריו שלנו. רמז על הספריו זוטא. שלא חי' מסוי במדינה שלהם. רק טובא טמוקום אחר. אבל בפי' התורה קראו רשי' בשם ספרי של פנים אחרות. ועם"ש בוה' בס"ד בהגהותי על שהג' מעה'ס בערך בספריו זוטא).

וראיתני

*) ומילתי מה"ז נריקלנט'י עכ"ח ל' ס"ה קע"ג ד' ס"כ סכל' סכל'ס ר' עזלה מיכל ל' על סיל כתילים. ובמינו לנו לפעמי סמלות כמה ספיקרו עיפ' כסדר סכני מותס כחלה ר' עזלה צפ' ס"ט סלו. ומינו נרוכ סמלות גלפונו. וכגדנליים סמגי'נו ממליחס נטלי ס"ק קה סלפנינו קמיוחם לרמב"ן גלפונו (וסס גפעמי מותס כמה נכל' קמיוחם ל' עזילן). מיל' נרלה' סלפונו צפ' כתורה מדוויך יופר בזק. כי נס כתע"ק וככמ"ק קהנו כן. ונס דרכ' נריקלנט'י לקרוון לר' עזלה' כהומל' כהכס. ויל' עזילל' כהומל' כהפט' ס"כ מהרי סמץ' ל' ס"כ נסס כהכס ר"ע. וודמי קול' ר' מזלם, ולמ' ל' עזילל'. ומ"ס קול' נגע'ם צו):

וראיתו לעורך עוד, על מה שמצאתי בתשו' הגאנום זה סי' קפ"ז (ומציאון לרב שורייא) והוא נדרפסת ג'כ' בראש התשוי הגאנום שעורי צדק (בדף השער) וו"ל: בראשבען לחדר מן הגאנום בתר דנה נפשי, אשכחן כי זכור ההוא נברא לטב, כל הוויי דרבנן קדמאי דא עם דא, ושיתא סדרי משנה דאיתגניזו מיום היל ושמאי וכמה ענייני דלית להון שייעורא, עכ"ל. שלכאורה הי' נראת לשפט, דהני שית סדרי משנה דאיתגניזו מיום היל ושמאי, הי' סדרין להם במתרי הקבלה בריות דמעש' מרכבה, שמימי שmai יהל שרבו תלמידים שלא שימושו כל צרכן כדאי' בסנהדרין (פ"ח): איתגניזו להיות את צניעים חכמה, והוא מקובלים ביד יחידים נמרין מזה לזה, והן שנמצאו ביד הגאון דנה נפשי (ואפשר שית סדרי טשנה אלו. היו כעין ספרא דצניעותא שלפנינו: שביאר הגאון אמרת ש'ב' מורה'ח טוואלאין ז'ל בהקדמותו לכיאור ספרא דצניעותא של רבי הגרא' ז'ל שהוא המשנה לשם' הוזהר שהוא חתמוד בענייני הקבלה ע"ש. ואף שאצלנו חלק ספר'ץ לחטש פרקי, עצם היו שיתא סדרי), אבל באבות אחורי שמצאי שם סי' כ' שבשוב וו"ל: דעת מימות משה רבינו עד היל הוקן היו ת"ר סדרי משנה כמו שנחתנו הקב"ה למשה בטני ומפני היל ואילך נהמעטה ונהתמקן העולם וחלשה לבודה של תורה, ולא תיקנו מהל ולשמי אלא שש סדרים בלבד, עכ"ל. נראה קרוב יותר, שנם כאן נהכוין הגאון להני סדרי משנה, וט"ס כאן וצ"ל שות מאה סדרי משנה דאיתגניזו מיום היל ושמאי, והן בוגנות התורה, אף שנגנוו מיום היל ושמאי ונבללו - כלון בקצרה בשיטת סדרי שלנו שטירד רבי (עיי' הקורת הגאון מורה'ח זצ'ל לספר'ץ שפ'), מ"ט היו נמצאים בנירטא ביד ייחידי סגולה, וכבר מוכח מההיא דפ"ב דחגינה (י"ד). ר' יהודה בן הימא וחבריו היו שונים ת"ר ואמרי לה ת"ש סדרי טשנה, ור' בן הימא הי' אחר היל, וכן בדורות האחרונים עד שבאו גם ליד הגאון הוא דנה נפשי ואשתבחו רהוי גמיר להו וו"ל: